

Элективті пәндер каталогы

1. **Кафедра:** «Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы»
2. **Білім беру деңгейі:** Бакалавриат
3. **Білім бағдарламалары:** «6В10106 Фармация»
4. **Курс:** 1
5. **Элективті пән атауы:** Құқық және экономика негіздері
6. **Кредит саны:** 5/2
7. **Мақсаты:** Қазақстандық отансүйгіштікке тәрбиелеу, білім алушының құқық және мемлекет теориясы негіздерін ұғып, меңгеруі нәтижесінде дүниетанымын қалыптастыру, ұлттық құқықтың жетекші салалары мен экономикалық теория аумағында қажетті білім алу.
8. **Міндеттері:** - Мемлекет пен құқықтың негізгі теорияларын меңгеру;
 - шектеулі ресурстар жағдайында адамдардың экономикалық мінез-құлықтарының қағидалары мен себептерін қарастыру;
 - Қазақстан Республикасындағы экономикалық және құқықтық қатынастар ерекшеліктерін анықтау;
 - нарықтық жүйе тиімділігінің шегі мен қызметін, сондай-ақ экономиканы реттеудің негізді нысандарын анықтау;
 - Қазақстандық мемлекеттік-құқықтық даму механизмінің саяси- құқықтық жолдарын ашу;
 - экономика және құқық саласындағы нормативтік-құқықтық базаның ерекшеліктерін анықтау
- 9.**Пән мазмұны:** Мемлекеттік-құқықтық құбылыстардың жиынтығын олардың құқықтық нысаны мен құқық қолдану тәжірибесінде зерттеу. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Қазақстан құқығының негізгі салалары. Нарық тепе-теңдік. Медициналық қызметтер нарығындағы бәсекелестік. Қазақстанда медициналық қызмет көрсету кәсіпкерлігін дамыту. Ұлттық экономиканың құрылымы. Қазақстанның әлемдік интеграциялық процестерге және халықаралық экономикалық ұйымдарға қатысуы.
- 10.**Пәнді таңдау негіздері:** Бұл бағдарлама студенттерге пән бойынша қажетті білім, біліктілік және дағдыларды беру, оқыту нәтижелеріне қол жеткізу үшін әзірленген.
11. **Оқыту нәтижелері:**
 - 1) ҚР Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен категорияларын, салалық заңнаманың және экономикалық теорияның маңызды нормаларын білгенін және түсінгенін көрсетеді.
 - 2) Құқықтық институттарды, олардың қамтамасыз етілген нормаларын, құқықтық қағидаларын, олардың қамтамасыз етілген кепілдіктерін ажыратады.
 - 3) Алған білімін іс жүзінде дұрыс қолданады, қалыптасып жатқан құқықтық қатынастарға абстрактілі құқық нормаларын экстраполяциялайды, ұқсастықтар мен параллельдер келтіру арқылы әлеуметтік-құқықтық құбылыстардың мәнін түсіндіреді.
 - 4) Қандай да бір құқықтық қатынастардың салалық тиесілігін дұрыс анықтай отырып, заңнамалық дереккөздік базаны талдайды, сондай-ақ заңдық емес мәселе шегінде теориялық-құқықтық көзқарас пайдасына ғылыми негізделген дәлелдердің логикалық байланысын құру кезінде құқық нормаларымен жұмыс жасайды.
 - 5) Денсаулықты сақтаудың құқықтың әртүрлі салалары және заңды жауапкершіліктің түрлерімен (оның ішінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін) өзара байланысын біледі және талдай алады.
 - 6) Қазіргі экономиканың экономикалық заңдылықтары мен даму заңдылықтарына назар аудара отырып, микро және макродеңгейдегі экономикалық жағдайды талдай алады.
 - 7) Қазақстандық қоғамды жаңғырту жағдайында құқықтық және экономикалық процестердің мазмұны мен ерекшеліктерін талдай алады.

10. Реквизитке дейінгі: - Қазақстан тарихы, әлеуметтану және саясаттану, психология және мәдениеттану

11. Реквизиттен кейінгі: : Философия

12. Әдебиет:

Негізгі:

- 1.Таскымбаева, С. М., Каратаева Ф.М..Основы экономической теории: учеб.пособие / - Караганда : АҚНҰР, 2017. - 200 с.
- 2.Альжанова, А. Н. Основы права учеб. пособие / А. Н. Альжанова, К. К. Райханова. - ; Алматы : Эверо, 2014. - 134 с
- 3.Правоведение: учеб. пособие. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013
- 4.Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені / ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
- 5.Жанысбеков, М. А. Основы антикоррупционной культуры: учебно-методическое пособие / - Караганда: АҚНҰР, 2016. – 198
6. Альжанова А. Н. Основы права : учебное пособие / А. Н. Альжанова, К. К. Райханова. - Алматы : New book, 2022. - 134 с. (Шифр 67(5Каз)я73/А 567-128019)
7. Газизова Н. С. Құқық негіздері : оқу құралы / Н. С. Газизова. - Алматы : New book, 2022. - 256 бет. с. (Шифр 67(5Каз)я73/Г 12-289504)
8. Қазақстан Республикасының мемлекеті мен құқығы негіздері. 1 кітап : оқулық 2 кітаптан тұрады / құраст. Е. Баянов. - Алматы : New book, 2022. - 384 бет. с. (Шифр 67(5Каз)я73/Қ 18-465398)
9. Қазақстан Республикасының мемлекеті мен құқығы негіздері. 2 кітап : оқулық 2 кітаптан тұрады / құраст. Е. Баянов. - Алматы : New book, 2022. - 368 бет. с. (Шифр 67(5Каз)я73/Қ 18-032046)

Қосымша:

- 1.Блак Джон Оксфорд экономика сөздігі = A dictionary of economics / сөздік; Н. Хашимзаде, М. Гарет. - 5th ed. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 608 бет.
- 2.Шағын бизнестегі менеджмент: кәсіп бастау және венчурді дамыту = Small Business Management: Launching & Growing Entrepreneurial Ventures : оқулық / Г. Лонгенекер [және т.б.] ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Қуанышбекова. - 18-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 704 б.
- 3.Шоу М. Н. Международное право [Текст] = International LAW: т.1 учебник / М.Н. Шоу. - 8-е изд. - Нұр-Султан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 640 стр.: (Рухани жаңғыру)
- 4.Шоу М. Н. Международное право [Текст] = International LAW: т.2 учебник / М.Н. Шоу. - 8-е изд. - Нұр-Султан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 716 стр.
- 5.Утегенова Г.И. Фармацевтикалық өнеркәсіп экономикасы :оқулық –Жасулан -2022
6. Утегенова Г. И. Экономика фармацевтической промышленности: учебник-Жасулан - 2022
7. Бусурманов Ж. Д. Адам құқықтарының Еуразиялық концепциясы : оқу құралы / Ж. Д. Бусурманов, И. С. Сактаганова. - Алматы : New book, 2022. - 200 бет. с. (Шифр 67(5Каз)я73/Б 85-599230)

Электронды деректер базалары:

1. Құқық негіздері. Қазақбаева Ж.Р., 2019 оқу құрал. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
2. Денсаулық сақтаудағы экономика және маркетинг.Төлебаев Ж.С., Сыздықова К.Ш., Маукенова А.А., 2019. Aknurpress <https://aknurpress.kz/login>
- 3.Макроэкономика. Есиркепова А.М. , 2017. Aknurpress <https://aknurpress.kz/login>
4. Экономикалық теория негіздері. - Қарағанды: ҚарМУ баспасы, 2012. - 105б. РМЭБ <http://rmebrk.kz/>
5. Statistics for Business and Economics. / D. Anderson, D. Sweeney, T. Williams.: Cengage, 2017. - 615р. -ISBN 978-1-4737-2656-7. РМЭБ/ Anderson, David et al. <http://rmebrk.kz/>
6. Н.К. Казманов. РМЭБ/<http://rmebrk.kz/>

1. Фармакогнозия кафедрасы

2. Білім беру деңгейі: «Бакалавриат»

3. Білім бағдарламасы атауы: 6В10106 -«Фармация»

4. Курс: 2

5. Элективті пәннің атауы: «Фармакогнозия негіздері»

6. Кредит саны: 4 кредит (120 сағат)

7. Мақсаты: студенттерді фармакогнозияның даму тарихымен, дәрілік өсімдік шикізатын дайындауды ұйымдастырумен, дәрілік өсімдіктердің химиялық құрамымен және жіктелуімен, табиғи тиімді пайдалану негіздерімен, дәрілік өсімдік шикізатын дайындау процесстерімен және оны стандарттаумен, сонымен қатар дәрілік өсімдіктерді зерттеу саласындағы ғылыми зерттеудің негізгі бағыттарымен таныстыру.

8. Міндеттері:

- сапалы фитоөнім мен дәрілік өсімдік шикізатына сұраныстың үнемі өсіп отыруына сәйкес дәрілік өсімдіктердің химиялық құрамы мен қасиетін оқып зерттеу;

- қазіргі фармакотерапевтикалық препараттар арсеналында кеңінен қолданылатын жануар тектес, минералды заттардың қасиеттері мен химиялық құрамына бағытталған оқып зерттеу жұмыстары;

- табиғи тектес шикізатқа фитохимиялық және тауарлық талдау жасау.

9. Пән мазмұны: Фармакогнозияға кіріспе. Дәрілік өсімдіктерді дайындау, дәрілік өсімдіктердің ресурстарына ұтымды және мұқият қарау, минералды және жануарлардан алынатын шикізат көздері, өсімдік шикізатын өңдеу және т.б. Дәрілік өсімдіктердің макроскопиялық, микроскопиялық, гистохимиялық және микрохимиялық зерттеулері. Дәрілік өсімдіктердің химиялық құрамы. Дәрілік өсімдік шикізатының сапалығын анықтау.

10. Пәнді таңдау негіздері: Жоғары фармацевтикалық білімді мамандар дайындау жүйесінде фармакогнозияны оқытудың маңызы ерекше, себебі қазіргі заманғы дәрілік заттар арсеналында өсімдіктерден алынатын дәрі-дәрмектер үлкен орын алады. Фармакогнозия негіздері фармакогнозияны негізгі пән ретінде оқып үйренуге қажетті арнайы пән болып саналады.

11. Оқыту нәтижелері (күзиреттіліктер):

Білімдер (когнитивтік сала)	Біліктіліктер мен дағдылар	Жеке тұлғалық және кәсіби күзиреттіліктер (қатынастар)
-фармакогнозияның даму тарихын және оның қалыптасуының негізгі сатыларын білу; - табиғи тектес дәрілік шикізаттың атауы мен химиялық құрамын білу; - өсімдік, жануар және минерал тектес дәрілік шикізатының дайындау негіздері.	- қалыпты құжаттар мен анықтама және ғылыми әдебиеттермен пайдалана алуы тиіс; -дәрілік өсімдік шикізаттарын қолдану, жинау, кептіру және сақтау бойынша дәріхана пациенттеріне және тұрғындарға кеңес бере алуы тиісті; -дәрілік өсімдік шикізатын дайындау, кептіру және сақтауды тиімді жасау және олардың қорын анықтай алуы тиісті.	-дәрілік өсімдік шикізаттарын макро- және микроскопиялық талдау жүргізу; -анатомиялық және морфологиялық белгілері бойынша дәрілік өсімдіктерді анықтау жүргізу; - табиғи шикізаттарды тауарлық талдау жүргізу; - химиялық құрамына және биологиялық белсенді заттарына қарай дәрілік шикізатты дұрыс сақтау.

12. Пререквизиттер: ботаника, латын тілі, органикалық химия, аналитикалық химия, биологиялық химия, экология.

13. Постреквизиттер: фармакогнозия, дәрілер технологиясы, фармацевтикалық химия, фармацевтика ісін ұйымдастыру және басқару.

14. Әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1: оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. – Алматы : ЭСПИ, 2021. – 252 бет.
2. Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. – Алматы : ЭСПИ, 2021. – 264 бет.
3. Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы. – Алматы : ЭСПИ, 2021. – 308 бет.
4. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.-Шымкент, 2016
5. Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи: учеб. Пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО «Мос. Мед. Акад. Им. И. М. Сеченова». –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2015. – 288 с.
6. Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. – Алматы : New book, 2022. – 232 бет
7. Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: оқу құралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. – Алматы : Эверо, 2014. – 240 бет. С.

Қосымша:

- 1.Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / ҚР ДСМ; С. Ж. АсфендияроватындағыҚазҰМУ. –Қарағанды : ЖК «Ақнұр», 2014. – 180 бет.
- 2.Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба: оқу құралы / Б. Қ. Махатов [ж. б.] ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. –Шымкент : Б. ж., 2013. – 328 бет.
- 3.Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. Идоп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013. – 264 с
- 4.Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау : оқу құралы / К. К. Орынбасарова. – Алматы : ЭСПИ, 2021. – 308 бет.с.

Электрондық ресурстар:

1. Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқуқұралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
2. Махатов Б.Қ.Фармакогнозия: оқулық/Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., ОрынбасароваК.К., Қадишаева Ж.А. – Алматы Эверо, 2020.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/795/
3. Махатов Б.Қ., Патсаев Ә.Қ., Қадишаева Ж.А., Т.С. Серікбаева.,
4. Е.К. Оразбеков Фармакогнозия пәнінен оқуқолданбасы. Оқу-әдістемелік құрал — Алматы, ЖШС «Эверо», 2020,https://www.elib.kz/ru/search/read_book/807/
5. Джангозина Д.М. м.ғ.д. Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо»баспасы, 2020. – 240 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/
6. Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов,Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадишаева. –Алматы: Эверо, 2020 — 144 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/
7. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. – 206 с.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/
8. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н.
9. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020.– 194 https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746/

1. Кафедра «Фармация ісін ұйымдастыру және басқару»

2. Бакалавриат

3. Білім бағдарламалары 6В10106-«Фармация»

4. Курс 4

5. Элективті пәннің атауы: Фармацевтикалық менеджмент және маркетинг фармацевтикалық кеңес беру негіздерімен

6. Кредит саны 5

7. Мақсаты: Халыққа және емдеу-профилактикалық ұйымдарына сапалы фармацевтикалық көмек көрсету үшін маркетинг, менеджмент және фармацевтикалық кеңес беру саласында білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыру

8. Пән мазмұны:

Нарықтық экономика жағдайындағы фармацевтикалық кәсіпорындар қызметінің нәтижелері көбінесе менеджмент пен маркетинг негіздерін пайдалану деңгейімен анықталады. Менеджмент әртүрлі ұйымдардағы адамдарды басқару бойынша қызмет түрі болып табылады. Маркетинг фармацевтикалық ұйымдар қызметінің философиясы ретінде сыртқы ортадағы өзгерістерге, тұтынушылардың талаптары мен сұраныстарына сәтті жауап беруге ықпал етеді, маркетингтік зерттеулер мен ұйымның мүмкіндіктерін талдау негізінде басқарушылық шешімдер қабылдауды қамтамасыз етеді. Білікті фармацевтикалық кеңес – фармацевтикалық ұйымның жетістігі ретінде.

9. Міндеттері:

- маркетинг мәні және мазмұны туралы түсініктер беру;
- тауар туралы, тауарлық номенклатура және фармацевтикалық маркетинг ассортименти туралы ұғымдарды қалыптастыру;
- фармацевтикалық ұйымның баға саясатымен танысу;
- фармацевтикалық тауарлардың жылжуын қамтамасыз ету;
- нарықтың негізгі түрлері, нарықтың көлемі, нарықтық потенциал туралы түсініктер беру;
- маркетинг міндеттері құрылымында сатылымның орны және ролімен таныстыру;
- маркетингтік зерттеулер бойынша жүйелі білімдерді қалыптастыру;
- маркетингті жоспарлаумен және осы жоспарды құрастырумен таныстыру;
- басқару шешімдерін қабылдау технологиясы туралы білім қалыптастыру;
- өкілеттерді бөлу принциптерімен танысу;
- қызметтер мен адамдардың дәлелдемелеріне түсініктемелер беру;
- фармацевтикалық кәсіпорындардың кадрлық саясатымен танысу;
- еңбек ұжымын басқару стильдері туралы түсініктер беру.

10. Пән таңдауының негізделуі

Нарықтық экономика жағдайында фармацевтикалық кәсіпорындар қызметінің нәтижесі менеджмент және маркетинг негіздерін қолдану деңгейімен анықталады.

Менеджмент, бір жағынан, әр түрлі ұйымдардағы адамдарды басқару бойынша қызмет түрі болса, екінші жағынан менеджмент – алдыңғы жіберілген қателіктерді қайталамауға негізделген оң тәжірибелік біліктілік.

Нарық жағдайында дәріханалық ұйымдарды басқару өте күрделі процесс. Бұл дәріханалық ұйымдардың құқықтары мен жауапкершіліктерінің артуымен, қоршаған ортаның өзгерістеріне тез бейімделуімен байланысты.

Маркетинг өндірушіден тұтынушыға дейінге тауарлар мен қызметтер ағысын басқару жолымен клиенттің қажеттіліктерін қанағаттандыру арқылы компанияның мақсаттарына жетуге бағытталған қызмет.

Маркетингтік қызмет, нарықтағы өндірушінің қызметінің түрі ретінде де концепция ретінде де қарастырыла алады.

Концепция ретінде – маркетинг бәсекелестік экономика жағдайында кәсіпорынды басқарудың ғылыми негізделген б. т.

Өндірушінің әрекет ету тәсілі ретінде маркетинг-бұл барлық қызмет пен өнімді нарық пен тұтынушының талаптарына барынша бейімдеу арқылы кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігін арттыру жөніндегі шаралар жүйесі.

Сауатты фармацевтикалық кеңес беру-рецепт табыс үшін фармацевтикалық ұйым.

11. Оқытудың нәтижесі (біліктілік)

Фармацевтикалық менеджмент пен маркетингтің, фармацевтикалық кеңес берудің мәнімен міндеттерін; басқару функциялары мен әдістерін, кадрлық менеджмент негіздерін; еңбек ұжымын басқару стильдерін, тауар саясатын, тауардың өмірлік циклын, фармацевтикалық тауарлар ассортиментін талдау әдістерін, фармациядағы баға белгілеу принциптерін; маркетингтік зерттеулерді біледі және түсінеді.

Нарықтың сыйымдылығын, нарықтық әлеуетін анықтайды; баға және ассортимент саясатын жүргізеді; сатуды ынталандыруды, дәрігерлерге, фармацевттерге, халыққа дәрі-дәрмектер мен МБ қолдану мен сақтауда кеңес беру білімдерін жүзеге асырады. Кадрлық менеджмент міндеттерін шешуде алған білімдерін қолданады; еңбек қызметінің таландыруды жүзеге асырады, командада және белгісіздік жағдайында жұмыс жасайды.

Алынған білімді маркетингтік зерттеу әдістерін таңдауда, фармацевтикалық тауарларды жылжыту және фармацевтикалық фирманың баға саясатын қалыптастыру бойынша маркетинг жоспарын әзірлеуде, басқарушылық шешім қабылдауда және фактілер, құбылыстар, теориялар мен олардың арасындағы күрделі тәуелділіктер негізінде өкілеттіктер беруде қолданады. Фармацевтің кәсіби қызметінде фармацевтикалық кеңес беруді және фармацевтикалық құқықты жетілдіру бойынша ұсынымдар түрінде әлеуметтік, этикалық және ғылыми тұжырымдар қалыптастырады.

Маркетингтік ақпаратты жинауды, өңдеуді және түсіндіруді жүзеге асырады, маркетингтік зерттеулер жүргізеді, фармацевтикалық тауарларды ілгерілету мәселелері бойынша ұсынымдар береді. ДЗ және МБ сақтау туралы мәлімет фармацевттер мен медициналық қызметкерлерге тұрғындарға сапалы фармацевтикалық кеңес көрсете біледі.

Фармацевтикалық маркетинг және менеджмент мәселелері бойынша өз пікірін білдіреді, оңтайлы басқару шешімін таңдайды.

Жұмыста көп мәдениеттілікпен ашықтықты көрсетеді. Фармацевтикалық нарықта тауарды белгілеу процесінде әріп тестермен, серіктестермен, мемлекеттік және мемлекеттік емес органдар мен өзара іс-қимыл жасайды. Фармацевтикалық тауарды жылжыту процесінде тұтынушыға консультациялық көмек көрсетеді.

IT-технологияларды пайдалана отырып, фармацевтикалық ғылымдар саласында алған білімдерін жүйелейді және оларды дәрілер технологиясы, фармацевтикалық химия, фармацияны басқару және экономикасы, фармакогнозия пәндерінің қиылысында сала аралық коммуникация негізінде практикалық қызметке бейімдейді.

Нормативтік-техникалық құжаттамада, ҚР нормативтік - құқықтық актілерінде, дәлелді медицина базасында Медициналық және фармацевтикалық тауарлар бойынша ақпаратты іздеуді жүргізеді.

12. Пререквизиттер: фармакология, фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру, фармацияны басқару және экономикасы.

13. Постреквизиттер: фармацевтикалық логистика кәсіпкерлік қызмет негіздерімен, фармациядағы тиісті практиканың ұйымдастырушылық негіздері.

14. Әдебиет:

1. Арыстанов, Ж. М. Менеджмент и маркетинг в фармации: учебное пособие / Ж. М. Арыстанов, А. Т. Токсеитова. - Алматы: Эверо, 2016. – 532 с.
2. Блинова, О. В. Фармацевтический менеджмент: учебник / О. В. Блинова; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - Шымкент: Жасұлан, 2013. - 165 с.
3. Шертаева, К. Д. Фармацевтический маркетинг: учебник / К. Д. Шертаева; М-во здравоохранения РК; Респ. центр инновационных технологий мед.образования; ЮКГФА. - Шымкент: Б. и., 2012. - 152 с.

4. Руководство «Лекарственные средства. Надлежащая практика дистрибьюции» (СТ-Н МОЗУ 42-5.0:2008).
 5. Руководства по Надлежащей практике хранения фармацевтической продукции («Guidetogoodstoragepracticesforpharmaceuticals»). Всемирная организация здравоохранения. Цикл технических отчетов ВОЗ, № 908, 2013.
 6. Шубенкова Е.В. Тотальное управление качеством: учебное пособие / Е.В. Шубенкова. - М.: ЭКЗАМЕН, 2015. - 256 с.
 7. Салимова, Т.А. История управления качеством: учебное пособие / Т.А. Салимова, Н.Ш. Ватолкина. – М. : КНОРУС, 2015. – 256 с.
 8. Абутидзе З.С. Управление качеством и реинжиниринг организации: учеб.пособие / З.С. Абутидзе, Л.Н. Александровская, В.Н. Бас и др. - М.: Логос, 2013. - 328 с.
- Дополнительная:
1. Управление и экономика фармации: учебник/под ред. И.А. Наркевича. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 928 с.
 2. Арыстанов, Ж. М. История фармации: учебное пособие / Ж. М.- Алматы :Эверо, 2016. - 184 с.
 3. Арыстанов, Ж. М. Организация фармацевтической деятельности: учеб. пособие . - Алматы : Эверо, 2015. - 608 с.
 4. Управление и экономика фармации: учебник/под ред. И.А. Наркевича. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 928 с.
 1. Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы
 2. Білім беру деңгейі: бакалавриат
 3. Білім бағдарламалары: «Фармация»
 4. Курс: 4
 5. Кредит саны: 5
 6. Элективті пән атауы: **Дәрілік заттарды тиімді қолдану**
 7. Мақсаты: әртүрлі ауруларда дәрілерді тиімді пайдаланудың әдістемелерін үйрету.
 8. Міндеттері:
 - дәрілерді тиімді пайдаланудың әдістемелерін үйрету;
 - дәрілердің жанама әсерлерін бағалау және оны алдын- ала болжауды үйрету;
 - дәрілердің өзара әсерлесуінің мүмкіндігін бағалауды үйрету.
 9. Пән мазмұны: Дәрілік заттарды тиімді пайдалану дәрі-дәрмектерді дұрыс, орынды және тиісті түрде қолдануды білдіреді. Әр түрлі аурулардың дәлелді медицинасының негіздерімен дәрілік заттарды тиімді пайдалану әдістемесін үйрету.

Дәрілік құралдардың жанама әсерлерінің дамуының болу қаупін болжау, жанама әсерлер пайда болғанда, олардың алдын-алу және түзету әдістері, диагностикалаудың және емдеудің клиникалық хаттамаларын қолдану
 10. Пәнді таңдау негіздері : заманауи медицинада фармакологияның алатын орыны ерекше. Соның ішінде дәрілерді тиімді пайдалану өзекті мәселелердің бірі болып қала береді, қазіргі кезге дейін дәрілерді қолдануды жақсарту қатынасындағы тәсілдер және барынша эффективті саясат туралы біздің білімімізде кемшіліктер кездеседі.
 11. Оқыту нәтижелері :

Білімдер (когнитивтік сфера)	Біліктері мен дағдылары (психомоторлық сфера)	Жеке тұлғалы және мамандық компетенциялар (қатынастар)
-дәрілердің негізгі жағымсыз реакцияларының клиникалық көріністерін және	-негізгі симптом кешендерін емдеу үшін қолданатын қауіпсіз және эффективті дәріні таңдауды; -мөлшерлеудің ең оңтайлы режимін анықтауды;	-дәрілерді тиімсіз пайдаланудың жиі кездесетін түрлерінің сұрақтары бойынша компетентті болу

<p>қауіптілік факторларын; -өмір сапасын бағалау әдістерін; -адам ағзасының физиологиялық және патологиялық параметрлеріне байланысты дәрілерді мөлшерлеудің негізгі ұстанымдары; -дәрілердің бір-бірімен әсерлесуінің негізгі түрлері; -дәрілердің қауіпсіздігі мен клиникалық эффективтілігін бағалауды жүргізу әдістері.</p>	<p>-жүргізілген емдеудің қауіпсіздігін бақылаудың әдістерін таңдауды және дәрілердің болу қаупі жоғары жанама әсерлерін білуді; -дәріні алмастырудың формулярлық тізімін құруды, емдеу мекемесін формулярын құруды; -дәрігерлерге дәрілік препараттың түрін, мөлшерін, қабылдау жиілігін және емдеу курсының таңдауда ақпараттық- кеңестік жәрдем көрсетуді. -дәрігерлер мен пациенттерге фармацевтикалық кеңес жүргізуде; -клиникалық фармакология және дәлелді медицина бойынша мәліметтердің компьютерлік базаларын және оқу, ғылыми, қалыптық, анықтамалық әдебиеттерді пайдалануға.</p>	
---	--	--

12. Пререквизиттер: фармакология, фармакотерапия

13. Постреквизиттер: кәсіби даму

14. Әдебиет :

Негізгі:

1. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова . - Алматы: Эверо, 2016. - 460
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы:Эверо, 2016. - 288 с.
3. Гринхальх Т. Дәлелді медицина негіздері: оқулық: аударма ағылшын тілінен/ жауапты ред. Г.С. Кемелова; қазақ тіліне ауд. Т.К.Сағадатова. –М.: ГЭОТАР- Медиа, 2014
4. Құлмағамбетов, И. Р. Клиникалық фармакология. I-бөлім: оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : Эверо, 2014. - 320 бет. с.
5. Құлмағамбетов, И. Р. Клиникалық фармакология. II-бөлім: оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : Эверо, 2014. - 392 бет. с.

Қосымша:

1. Рациональная фармакотерапия в онкологии: рук. для практикующих врачей/ под ред. М.И.Давыдова, В.А.Горбунова. – М.: ГЭОТАР- Медиа, 2015. -844с.
2. Петров В.И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике: мастер- класс: учебник/ В.И. Петров.- ; Рек. ГОУ ДПО «Российская мед. акад. последипломного образования». – М.: ГЭОТАР- Медиа, 2011. – 880 с.:ил.
3. Дәріс кешені- Дәрілерді тиімді пайдалану пәні бойынша: дәріс кешені / фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 65 бет. с.

Электронды ресурсы:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер- класс [Электронный ресурс] : учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2015. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

2.. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2015. - эл. опт. диск (CD-ROM).

1. Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы
2. Білім беру деңгейі: бакалавриат
3. Білім бағдарламалары: «Фармация»
4. Курс: 4
5. Кредит саны: 3
6. Элективті пән атауы: **Фармацевтикалық демеу**
7. Мақсаты: ОТС – дәрілік заттардың тізімі көлемінде пациенттерге кеңес беруге үйрету.
8. Міндеттері:
 - ОТС – дәрілік заттардың тізімі көлемінде дәрілік заттарды тиімді тағайындау әдістерін үйрету;
 - Дәрілік заттардың жанама әсерлерінің болу мүмкіндіктері бойынша пациентке кеңес беруді үйрету;
 - Дәрілік заттардың өзара әсерлесу мүмкіндігін бағалауды үйрету;
9. Пән мазмұны. Дәрілік заттарды тиімді тағайындау шеңберінде ОТС – дәрілік заттардың тізімдегі рецептісіз босатылатын дәрілік заттар көлемінде науқастарға кеңес берудің ұстанымдары; науқастарға дәрілік құралдардың болуы мүмкін жанама әсерлері туралы кеңес беру және дәрілердің болуы мүмкін өзара әсерлесуін бағалау. Дәрілердің өзара және тағамның құрамымен сыйымдылығы мен сыйымсыздығы, препараттарды ағзаның көтере алмаушылығы сұрақтары, дәріханада жоқ препаратты фармакологиялық аналогымен алмастыру сұрақтары.
10. Пәнді таңдау негіздері: Фармацевтикалық демеу – бұл фармацевтпен пациенттің дәріні босатудан бастап оның толық әсерінің аяқталуына дейінгі барлық дәрілік терапия кезеңіндегі өзара әсерлесу кешендік бағдарламасы.

Қазіргі таңда фармацевтің орны жаңарды, оның міндеті препаратты тек ғана босату ғана емес, дәрілік препараттың санының көбеюіне мән беру емес, әлемдік фармацевтикалық нарықтағы дәрілер санының артуы мен өзін-өзі емдеудің кең етек алуы, оның кәсіби міндетінің негізгі мақсаты белгілі сырқаттың дәрілік емінің қауіпсіздігі мен әсерлігін көтеру болып табылады.

Өмірге қауіпті емес симптомдар мен синдромдарды өзін-өзі емдеу, мүмкін оларды төмендетуге арналған әртүрлі топтарды ОТС-препараттарды (антацидтер, іш жүргіштер, анальгетиктер – антипиретиктер, спазмолитиктер, т.б.). қолдануға фармацевтикалық демеу.

11. Оқыту нәтижелері :

Білімдер (когнитивтік сфера)	Біліктері мен дағдылары (психомоторлық сфера)	Жеке тұлғалы және мамандық компетенциялар (қатынастар)
-дәріханалық тәжірибедегі түсінік және анықтау; -өмір сапасын бағалау әдістері; -дәрілік заттардың негізгі дозалау ұстанымдары; -ОТС дәрілік заттардың тізімі; -жиі кездесетін патологиялық	-негізгі симптом кешендерін емдеу үшін қолданылатын ең қауіпсіз және әсерлі дәрілік заттарды таңдау; -оптимальді дозалау режимін анықтау; -дәрілік заттардың жанама әсерлерінің даму қауіпін алдын-ала болжау;	Дәрілерді рецептісіз жіберу деңгейіндегі қажетті мамандырылған көмек көлемін көрсетудің деонтология сұрақтарында компетентті болу.

<p>жағдайлардың негізгі симптомдары мен синдромдары; -деонтологиялық және медициналық қалыпты этикасы істей алу керек;</p>	<p>-пациенттерге дәрілік заттарды енгізу ұзақтығы, және препараттың дәрілік формасы мен дозасын таңдауға ақпараттық кеңес беруді; -пациенттерге фармацевтикалық кеңес беруді; -клиникалық фармакология және дәлелді медицина бойынша компьютерлік берілген базаны, анықтама, әдебиеттерін, ғылыми оқу және қалыпты қолдануды.</p>	
--	---	--

12. Пререквизиттер: Патологиялық физиология, микробиология, биохимия, фармакология және фармакотерапия, фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру.

13. Постреквизиттер: кәсіби даму

14. Әдебиет:

негізгі:

1. Фармацевтикалық демеу : оқу құралы –Н.Ж. Орманов, ОҚМФА .-Шымкент: «RISO», 2013-304 бет 115экз
2. Фармацевтикалық демеу : оқу құралы –Шымкент: «RISO», 2013.-85экз
3. Фармацевтическая опека учеб.-методическое пособие –Шымкент ЮКГФА,2013-70экз.
4. Basic and Clinical Pharmacology/ Katzung B.G.[ed.by]; Mc Graw- Hill 2012
5. Clinical Pharmacology/ Bennet P.N., Brown M.J.; Churchill Livingstone, 2012
6. Goodman & Gilman’ the Pharmacology Basis of Therapeutics/ Brunton L.L.,Charbner B.A.; McGraw- Hill Professional 2011

қосымша:

1. Орманов Н.Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения: Учеб. пособие - Шымкент:, 2013. - 200 с- 70экз.
2. Орманов Н. Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық - Алматы : Эверо, 2013. - 656 бет-100экз.
3. Орманов Н. Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет-100экз.
4. Орманов Н. Ж. Фармакотерапия. 1-кітап: оқулық - Шымкент: ЮКГФА, 2012. - 500 бет-300экз.
5. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия. 2-кітап: оқулық - Шымкент : ОҚМФА, 2012. – 416 бет-300экз.
6. Фармакология:(нұсқаулық-Фармакология:рукаводство/Г.М.Пичхадзе «Литтерра», 2017.-640 бет с.1экз
7. Гематологиялық фармакотерапия : оқулық /Н.Ж. Орманов –ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрлігі. ОҚМФА.- Шымкент : ЮКГФА, 2015.-160с.-40экз
8. Кардиологиялық фармакотерапия : оқулық /Н.Ж. Орманов –ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрлігі. ОҚМФА.- Шымкент : ЮКГФА, 2015.-216бет.-40экз

1. Фармакогнозия кафедрасы

2. Білім беру деңгейі: «Бакалавриат»

3. Білім бағдарламасы атауы: 6В10106 -«Фармация»

4. Курс: 4

5. Элективті пәннің атауы: «Ресурстану және дәрілік өсімдіктердің экологиясы»

6. Кредит саны: 4 кредит (120 сағат)

7. Мақсаты: Болашақ мамандарда дәрілік өсімдіктерді анықтау, дәрілік өсімдік шикізатын тиімді және ғылыми тұрғыдан дайындау, белгілі бір дәрілік өсімдіктердің түрлерін және ресурс қорларын сақтау бойынша қажетті білім мен дағдыны қалыптастыру.

8. Міндеттері:

- студенттерді жабайы өсетін флора арасынан, тек препараттары терапевтік эффект және айқын фармакологиялық әсер көрсететін түрлерін анықтауға үйрету;

- медициналық тәжірибеге енгізу үшін ең перспективті дәрілік өсімдіктерді оқу және бірқатар мәселелерді шешу (өсімдіктің химиялық құрамын, ең маңызды биологиялық белсенді заттардың жинақталу динамикасын, сапалық және сандық құрамының орналасқан жері мен орта факторларына байланыстығын зерттеу);

- әрбір регион үшін дәрілік өсімдік қорын сандық бағалау, сонымен қатар кең таралған түрлерінің ірі массивін және дайындау нәтижесінде түрлерінің сиректеуі мен тапшы түрлерін анықтау;

- студенттерді дәрілік өсімдіктерді тауарлық – ресурстық зерттеуге үйрету;

- дәрілік өсімдік шикізаттарды нормалау мен стандарттауды оқып білу;

- ең жоғары әсер етуші заттар құрамының популяциясын анықтау мақсатында химиялық таксация жүргізу;

- дәрілік өсімдіктерді дайындаудан кейін қайта қалпына келтіру жылдамдығын оқу, сонымен қатар өндірістік дамыған региондарда дәрілік өсімдіктердің таза экологиялық қорын анықтау.

9. Пән мазмұны: Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы Қазақстан Республикасының ресурстық аймақтары және ресурстық зерттеу перспективалары. Дәрілік өсімдіктер қорларын анықтаудың бірыңғай әдісі. Дәрілік өсімдіктердің экологиясы, дәрілік өсімдіктердің сапасына экологиялық факторлардың әсері. Түрлі морфологиялық топтардың дәрілік өсімдіктер шикізатын жинаудың тиімді әдістері.

10. Пәнді таңдауды негіздеу:

Жабайы өсетін өсімдіктердің ресурсы туралы оқыту, дәрілік өсімдік шикізатының қорын анықтау, оларды территорияларға орналастыру, дәрілік өсімдік шикізатын дайындауды райондау, ресурсты карталарға түсіру, региондық жоспарлау үшін номенклатура және көлем бойынша ресустарды тиімді пайдалану және қорғау мақсатында ғылыми негізделген ұсыныстар құру.

11. Оқыту нәтижелері (күзиреттіліктер):

Білімдер (когнитивтік сала)	Біліктіліктер мен дағдылар	Жеке тұлғалық және кәсіби күзиреттіліктер (қатынастар)
<p>- пәнді, мақсатын, міндетін және оның провизордың болашақтағы кәсіби іс әрекетіне маңызын білу;</p> <p>- дәрілік өсімдіктердің шикізат базасының сипаттамасын білу;</p> <p>- дәрілік өсімдіктерді қорғау мен тиімді қолданудың мемлекеттік шаралар жүйесін;</p> <p>-дәрілік өсімдік шикізаттарының табиғи қорын анықтаудың ресурстық зерттеу әдістерін білу;</p> <p>-дәрілік өсімдік шикізаттарын тиімді дайындаудың жалпы принциптерін және дәрілік өсімдіктердің табиғи, эксплуатациялық</p>	<p>-дәрілік өсімдіктерді морфологиялық белгілері бойынша тірі және гербариленген түрлерінен анықтай алуға тиісті;</p> <p>-дәрілік өсімдік шикізаттарының бүтін түрлерін сәйкес анықтауыш көмегімен анықтауды, официоналды жинақтардың құрамын анықтай алуға тиісті;</p> <p>- шикізатты жинау, қабылдау, талдау кезінде бөгде өсімдіктердің қоспасын тани білуді, сонымен қатар кесілген, бүтін түрінде оны анықтай алуға тиісті;</p> <p>- жабайы өсетін флора арасынан, препараттары терапевтік эффект және айқын фармакологиялық әсер көрсететін түрлерін анықтай алуға тиісті;</p>	<p>-әртүрлі өсу жерлері мен қоғамдастықтағы дәрілік өсімдіктерді сыртқы белгілеріне қарай анықтауды жүргізу;</p> <p>-белгілі региондағы жабайы өсетін дәрілік өсімдіктер ресурсына анықтау жүргізу;</p> <p>-дәрілік өсімдіктерді өсірудің негізгі әдістерін және оларды тәжірибеде қолдана алу;</p> <p>-дәрілік өсімдіктердің табиғи ресурсын тиімді пайдалану жүйесін және оларды қорғау;</p> <p>-дәрілік өсімдік шикізаттарын кешенді-ресурстық зерттеу жүйесін қалыптастыру;</p> <p>-ресурстық зерттеудің мәліметтерін</p>

<p>қорын қорғау іс шараларын білу; -биологиялық белсенді заттардың жинақталуы мен дәрілік өсімдіктердің шикізаттық массасының дамуына экологиялық факторлардың әсерін білу; -дәрілік өсімдік шикізаттарын биологиялық стандарттаудың негізгі әдістерін білу; - зауыттық өндірісте және фармацевтикалық тәжірибеде дәрілік өсімдік шикізаттарын қолдану формалары мен негізгі жолдарын білу; - дәрілік өсімдіктер мен дәрілік өсімдік шикізаттарымен жұмыс жасауда техника қауіпсіздік ережесін білу.</p>	<p>-медициналық тәжірибеге енгізу үшін ең перспективті дәрілік өсімдіктерді танып анықтай алуға тиісті; -маңызды биологиялық белсенді заттардың жинақталу динамикасын, олардың сандық және сапалық құрамының өсу жеріне және орта факторына байланыстылығын зерттеуді жүргізуге тиісті; - әрбір регион үшін дәрілік өсімдік қорын сандық бағалауды, сонымен қатар кең таралған түрлерінің ірі массивін және дайындау нәтижесінде түрлерінің сиректеуі мен сирек түрлерін анықтауды жүргізуге тиісті;</p>	<p>статистикалық өңдеу жүргізуді, эксплуатациялық қорды анықтауды, жылдағы мүмкін болатын дайындау көлемін есептеу; -ареалы шектеулі, Қызыл кітабқа енгізілген, сонымен қатар шикізат көзі дефицитті дәрілік өсімдіктерді зерттеу жүргізу;</p>
--	--	--

12. Пререквизиттер: ботаника, латын тілі, фармакогнозия

13. Постреквизиттер: инновациялық фармацевтикалық технология

14. Әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Тоқсанбаева, Ж. С. Дәрілік ресурстану: оқу құралы / Ж. С. Тоқсанбаева, Ә. Қ. Патсаев, Т. С. Серікбаева. - Алматы : Эверо, 2015. - 112 бет с.
2. Тоқсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсоведение [Текст] : учеб. пособие / Ж. С. Тоқсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. -; Утв. и разрешено в печать Методич. Совета ЮКГФА. - Шымкент : "RISO", 2014. - 104 с.
3. Тоқсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсоведение: учебное пособие - Алматы :Эверо, 2015. - 116 с
4. Тоқсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсоведение [Текст] : учебное пособие / Ж. С. Тоқсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева. - Алматы :Эверо, 2018. - 116 с.
5. Орынбасарова, К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау: оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет. с.
6. Фармакогнозия. Экотоксиканты в лекарственном растительном сырье и фитопрепаратах: учеб. пособие / И. В. Гравель [и др.] ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО Первый Московский гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 304 с.
7. Келімханова, С. Е. Дәрілік өсімдік шикізатының фитохимиялық және тауарлық талдауы :оқуқұралы - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014

Қосымша:

1. Айдарбаева, Д. К. Растительные ресурсы Казахстана и их рациональное использование: учебное пособие. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 194 с.
2. Тулемисов, С. К. Жоңғараюқулақөсімдігінфармакогностикалықзерттеу] : фармация маманығыбойынша мед. ғыл. магистрі ... дис.: 6М110400 / ОҚМФА. - Шымкент : Б. ж., 2013.
3. Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы Джангозина Д. М. - Алматы : Эверо, 2014

4. Саякова, Г. М. Фармакогнозия: учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с. ил.

Электронды басылымдар

1. Тойшиева, Б. Қара андыз тамырларынан көмірқышқылдық экстракциялау арқылы экстракт алу және оны зерттеу [Электронный ресурс] : - Шымкент : Б. ж., 2013
2. Токсанбаева Ж.С., Патсаев А.К., Сейдалиева С.К. Лекарственное ресурсосведение. – Учебное пособие. –Алматы: Эверо, 2020. – с. 116.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/800/
3. Токсанбаева Ж.С., Патсаев Ә.Қ., Серікбаева Т.С. Дәрілік ресурстану – Оқу құралы – Алматы: Эверо, 2020. – 112 б.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/801/
4. Д.Қ. Айдарбаева. Қазақстанның пайдалы өсімдіктері (2-ші басылым). - Қарағанды: «АҚНҰР» баспасы, 2019. – 290 бет <https://aknurpress.kz/reader/web/1046>

1. Кафедра «Фармация ісін ұйымдастыру және басқару»

2. Бакалавриат

3. Білім бағдарламалары 6В10106-«Фармация»

4. Курс 4

5. Элективті пәннің атауы: Фармацевтикалық менеджмент және маркетинг фармацевтикалық кеңес беру негіздерімен

6. Кредит саны 5

7. Мақсаты: Халыққа және емдеу-профилактикалық ұйымдарына сапалы фармацевтикалық көмек көрсету үшін маркетинг, менеджмент және фармацевтикалық кеңес беру саласында білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыру

8. Пән мазмұны:

Нарықтық экономика жағдайындағы фармацевтикалық кәсіпорындар қызметінің нәтижелері көбінесе менеджмент пен маркетинг негіздерін пайдалану деңгейімен анықталады. Менеджмент әртүрлі ұйымдардағы адамдарды басқару бойынша қызмет түрі болып табылады. Маркетинг фармацевтикалық ұйымдар қызметінің философиясы ретінде сыртқы ортадағы өзгерістерге, тұтынушылардың талаптары мен сұраныстарына сәтті жауап беруге ықпал етеді, маркетингтік зерттеулер мен ұйымның мүмкіндіктерін талдау негізінде басқарушылық шешімдер қабылдауды қамтамасыз етеді. Білікті фармацевтикалық кеңес – фармацевтикалық ұйымның жетістігі ретінде.

9. Міндеттері:

- маркетинг мәні және мазмұны туралы түсініктер беру;
- тауар туралы, тауарлық номенклатура және фармацевтикалық маркетинг ассортименті туралы ұғымдарды қалыптастыру;
- фармацевтикалық ұйымның баға саясатымен танысу;
- фармацевтикалық тауарлардың жылжуын қамтамасыз ету;
- нарықтың негізгі түрлері, нарықтың көлемі, нарықтық потенциал туралы түсініктер беру;
- маркетинг міндеттері құрылымында сатылымның орны және ролімен таныстыру;
- маркетингтік зерттеулер бойынша жүйелі білімдерді қалыптастыру;
- маркетингті жоспарлаумен және осы жоспарды құрастырумен таныстыру;
- басқару шешімдерін қабылдау технологиясы туралы білім қалыптастыру;
- өкілеттерді бөлу принциптерімен танысу;
- қызметтер мен адамдардың дәлелдемелеріне түсініктемелер беру;
- фармацевтикалық кәсіпорындардың кадрлық саясатымен танысу;
- еңбек ұжымын басқару стильдері туралы түсініктер беру.

10. Пән таңдауының негізделуі

Нарықтық экономика жағдайында фармацевтикалық кәсіпорындар қызметінің нәтижесі менеджмент және маркетинг негіздерін қолдану деңгейімен анықталады.

Менеджмент, бір жағынан, әр түрлі ұйымдардағы адамдарды басқару бойынша қызмет түрі болса, екінші жағынан менеджмент – алдыңғы жіберілген қателіктерді қайталамауға негізделген оң тәжірибелік біліктілік.

Нарық жағдайында дәріханалық ұйымдарды басқару өте күрделі процесс. Бұл дәріханалық ұйымдардың құқықтары мен жауапкершіліктерінің артуымен, қоршаған ортаның өзгерістеріне тез бейімделуімен байланысты.

Маркетинг өндірушіден тұтынушыға дейінге тауарлар мен қызметтер ағысын басқару жолымен клиенттің қажеттіліктерін қанағаттандыру арқылы компанияның мақсаттарына жетуге бағытталған қызмет.

Маркетингтік қызмет, нарықтағы өндірушінің қызметінің түрі ретінде де концепция ретінде де қарастырыла алады.

Концепция ретінде – маркетинг бәсекелестік экономика жағдайында кәсіпорынды басқарудың ғылыми негізделген б. т.

Өндірушінің әрекет ету тәсілі ретінде маркетинг-бұл барлық қызмет пен өнімді нарық пен тұтынушының талаптарына барынша бейімдеу арқылы кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігін арттыру жөніндегі шаралар жүйесі.

Сауатты фармацевтикалық кеңес беру-рецепт табыс үшін фармацевтикалық ұйым.

11. Оқытудың нәтижесі (біліктілік)

Фармацевтикалық менеджмент пен маркетингтің, фармацевтикалық кеңес берудің мәнімен міндеттерін; басқару функциялары мен әдістерін, кадрлық менеджмент негіздерін; еңбек ұжымын басқару стильдерін, тауар саясатын, тауардың өмірлік циклын, фармацевтикалық тауарлар ассортиментін талдау әдістерін, фармациядағы баға белгілеу принциптерін; маркетингтік зерттеулерді біледі және түсінеді.

Нарықтың сыйымдылығын, нарықтық әлеуетін анықтайды; баға және ассортимент саясатын жүргізеді; сатуды ынталандыруды, дәрігерлерге, фармацевттерге, халыққа дәрі-дәрмектер мен МБ қолдану мен сақтауда кеңес беру білімдерін жүзеге асырады. Кадрлық менеджмент міндеттерін шешуде алған білімдерін қолданады; еңбек қызметінің таландыруды жүзеге асырады, командада және белгісіздік жағдайында жұмыс жасайды.

Алынған білімді маркетингтік зерттеу әдістерін таңдауда, фармацевтикалық тауарларды жылжыту және фармацевтикалық фирманың баға саясатын қалыптастыру бойынша маркетинг жоспарын әзірлеуде, басқарушылық шешім қабылдауда және фактілер, құбылыстар, теориялар мен олардың арасындағы күрделі тәуелділіктер негізінде өкілеттіктер беруде қолданады. Фармацевтің кәсіби қызметінде фармацевтикалық кеңес беруді және фармацевтикалық құқықты жетілдіру бойынша ұсынымдар түрінде әлеуметтік, этикалық және ғылыми тұжырымдар қалыптастырады.

Маркетингтік ақпаратты жинауды, өңдеуді және түсіндіруді жүзеге асырады, маркетингтік зерттеулер жүргізеді, фармацевтикалық тауарларды ілгерілету мәселелері бойынша ұсынымдар береді. ДЗ және МБ сақтау туралы мәлімет фармацевттер мен медициналық қызметкерлерге тұрғындарға сапалы фармацевтикалық кеңес көрсете біледі.

Фармацевтикалық маркетинг және менеджмент мәселелері бойынша өз пікірін білдіреді, оңтайлы басқару шешімін таңдайды.

Жұмыста көп мәдениеттілікпен ашықтықты көрсетеді. Фармацевтикалық нарықта тауарды белгілеу процесінде әріп тестермен, серіктестермен, мемлекеттік және мемлекеттік емес органдар мен өзара іс-қимыл жасайды. Фармацевтикалық тауарды жылжыту процесінде тұтынушыға консультациялық көмек көрсетеді.

IT-технологияларды пайдалана отырып, фармацевтикалық ғылымдар саласында алған білімдерін жүйелейді және оларды дәрілер технологиясы, фармацевтикалық химия, фармацияны басқару және экономикасы, фармакогнозия пәндерінің қиылысында сала аралық коммуникация негізінде практикалық қызметке бейімдейді.

Нормативтік-техникалық құжаттамада, ҚР нормативтік - құқықтық актілерінде, дәлелді медицина базасында Медициналық және фармацевтикалық тауарлар бойынша ақпаратты іздеуді жүргізеді.

12.Пререквизиттер: фармакология, фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру, фармацияны басқару және экономикасы.

13.Постреквизиттер: фармацевтикалық логистика кәсіпкерлік қызмет негіздерімен, фармациядағы тиісті практиканың ұйымдастырушылық негіздері.

14.Әдебиет:

9. Арыстанов, Ж. М. Менеджмент и маркетинг в фармации: учебное пособие / Ж. М. Арыстанов, А. Т. Токсеитова. - Алматы: Эверо, 2016. – 532 с.
 10. Блинова, О. В. Фармацевтический менеджмент: учебник / О. В. Блинова; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - Шымкент: Жасұлан, 2013. - 165 с.
 11. Шертаева, К. Д. Фармацевтический маркетинг: учебник / К. Д. Шертаева; М-во здравоохранения РК; Респ. центр инновационных технологий мед.образования; ЮКГФА. - Шымкент: Б. и., 2012. - 152 с.
 12. Руководство «Лекарственные средства. Надлежащая практика дистрибьюции» (СТ-Н МОЗУ 42-5.0:2008).
 13. Руководства по Надлежащей практике хранения фармацевтической продукции («Guidetogoodstoragepracticesforpharmaceuticals»). Всемирная организация здравоохранения. Цикл технических отчетов ВОЗ, № 908, 2013.
 14. Шубенкова Е.В. Тотальное управление качеством: учебное пособие / Е.В. Шубенкова. - М.: ЭКЗАМЕН, 2015. - 256 с.
 15. Салимова, Т.А. История управления качеством: учебное пособие / Т.А. Салимова, Н.Ш. Ватолкина. – М. : КНОРУС, 2015. – 256 с.
 16. Абутидзе З.С. Управление качеством и реинжиниринг организации: учеб.пособие / З.С. Абутидзе, Л.Н. Александровская, В.Н. Бас и др. - М.: Логос, 2013. - 328 с.
- Дополнительная:
1. Управление и экономика фармации: учебник/под ред. И.А. Наркевича. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 928 с.
 2. Арыстанов, Ж. М. История фармации: учебное пособие / Ж. М.- Алматы :Эверо, 2016. - 184 с.
 3. Арыстанов, Ж. М. Организация фармацевтической деятельности: учеб. пособие . - Алматы : Эверо, 2015. - 608 с.
 4. Управление и экономика фармации: учебник/под ред. И.А. Наркевича. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 928 с.

1. Кафедра Фармация ісін ұйымдастыру және басқару

2. Бакалавриат

3. Білім бағдарламалары 6В10106-«Фармация»

4. Курс 5

5. Элективтік пәннің атауы: Фармацевтикалық логистика және кәсіпкерлік қызмет негіздері

6. Кредит саны 5

7. Мақсаты:

- білім алушылардың білім жүйесін фармацевтикалық логистиканың концептуальды негізін қалыптастыру;
- ҚР ДЗ айналымы саласында фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру мәселелері бойынша материалдық және басқа да ағымдарды басқару әдістеріне оқыту

8. Пән мазмұны

Фармацевтикалық логистиканы дамыту факторлары мен деңгейлері. Фармациядағы ақпараттық логистикалық жүйелер. Фармацевтикалық логистикалық жүйелердегі ақпараттық ағындардың мақсаттары мен ролі. Сатып алу логистикасының міндеттері мен функциялары. Фармацияда сатып алу логистикасының жұмыс істеу механизмі. Сатып алуды жоспарлау. Жеткізушіні таңдау. Фармацевтикалық және медициналық тауарларды

бөлу арналары. Логистика фирмалардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру факторы ретінде. Қорлардың түрлері. Фармацевтикалық ұйымның логистикалық жүйесіндегі қорлар логистикасының орны. Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерліктің ұйымдастыру-құқықтық негіздері. Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлік қызметтің құқықтық формалары. Фармацевтикалық кадрлардың сипаттамасы мен құрылымы

9. Міндеттері:

- студенттерді логистиканың негізгі түсініктемесі, анықтамасы, міндеттері мен функцияларымен таныстыру;
- фармацевтикалық логистиканың даму факторлары мен деңгейлерін, фармациядағы логистикалық жүйелердің ақпараттандыру қызметтерін жүргізу әдістерін оқыту;
- сатып алу логистикасының функциялары мен міндеттері туралы және тауар қоюшыны таңдау;
- фармацевтикалық мекемелерде тауар қоры мен деңгейлерінің құрылуы және тарату каналдары туралы түсінік беру;
- тауар қорын басқаруда логистикалық жүйенің тиімді жолдарын жоспарлау, фармацевтикалық тауарларды жеткізудің ауытқуының есептері мен құжаттарын жүргізу.
- - кәсіпкерлік қызметтің мәнімен мазмұны жөнінде ұсыныстар беру;
- -фармациядағы кәсіпкерліктің негізгі және келекештегі дамуы бағыттарымен таныстыру;
- ҚР кәсіпкерліктің ұйымдық-құқықтық негізі туралы түсінік қалыптастыру;
- ҚР кәсіпкерлік қызметтің құқықтық түрлерімен таныстыру;
- кәсіпкерлік қызметті ұйымдастырудың негізгі сатылары туралы түсінік қалыптастыру;
- фармация саласындағы кәсіпкерлік қызметтің объектілерімен субъектілеріне түсінік беру;
- фармацевтикалық кадрларды бағалау туралы түсінік қалыптастыру;
- кәсіпкерліктегі еңбекақы принциптерімен таныстыру;
- фармацевтикалық кәсіпорындардағы баға саясаты туралы түсінік қалыптастыру;
- құнды қағаздар нарығымен таныстыру;
- коммерциялық құқық жөнінде түсінік қалыптастыру;
- кәсіпкерлік қызметтің мемлекеттік қорғалуымен таныстыру.

10. Пән таңдауының негізделуі

Логистика фармацевтикалық өнімдердің нарықтағы тауар қозғалысы үрдісін басқарушы және ұйымның әсер етуші құралы ретінде қызмет атқарады. Көтерме саудамен айналысатын фармацевтикалық фирмалар өздерінің стратегиялық және күнделікті қызметін логистикалық әдіс принципіне сүйене отырып жасауы тиіс. Фармацевтикалық фирмаларда логистикалық әдісті қолдану дәрежесі қызметкерлердің кәсіби шеберлігін арттыруға, сауатты жұмыс жасауға әсер етуі мүмкін.

Демек, фармацевтикалық фирма қызметінің эффективтілігіне қажеттілік логистикация болып табылады, фирма экономикалық басқару легі ретінде қызмет ұсынады, олардың бастапқыдан соңғы нүктеге дейінгі – жеткізушіден тұтынушыға дейінгі қозғалысын бақылайды.

Бүгінде Қазақстанда кәсіпкерлік тіркелген дерек. Кәсіпкерлік заңмен қорғалып және үнемі дамып келеді, сонымен қатар фармацевтикалық бизнесте де.

Бизнеске деген қызығушылық қалыпты және ақталған. Қоғамның жаңа экономикалық негізі құрылуда, меншікті іс жасауға ұмтылатын, жаңа талаптарға бейімделуді емес, өмір сүруді және жаңа бастамаларды қалайтын адамдар пайда болуда.

Кәсіпкерлік – кәсіпорындармен ұйымдардың басшыларның және фармацевтикалық мамандардың шаруашылық қызметінің ажырамас бөлігі.

Қоғамды дамытудың басым бағыттарында, Президент Н. Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдауында ашық нарықтық экономикадағы және шынайы бәсекелестіктің биік деңгейдегі шетелдік инвестиция мен ішкі жинақтарға негізделген экономикалық даму орталық орынды алады.

Кәсіпкерлік Қазақстанның экономикасын тұрақтандыратын шынайы фактор ғана емес, сонымен бірге экономиканың дамуына да үлесі бар.

11. Оқытудың нәтижелері (біліктілік)

Фармацевтикалық логистика және кәсіпкерлік қызмет негіздерімен пәнінің негізгі қағидалары мен міндеттерін және тапсырмаларын демонстрация жасайды; ҚР-да дәрілік айналым саласында фармацевтикалық кеңес беру және фармацевтикалық құқық негіздерін регламенттейтін заңнамалық-нормативтік құжаттар; фармацевтикалық этика және деонтология принциптері «тыңдау және есту» іскерлігінің маңыздылығын түсіндіріп, яғни клиентке бағдарлануын көрсетеді.

Дәрілік заттар мен ММБ көтерме және бөлшек саудада өткізуді жүзеге асыру үшін, сондай-ақ қойма үй-жайларында және көлік құралдарында тауарлық-материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ету үшін білімді қолданады; команда белгісіздік жағдайында жұмыс істей білуі қажет; кәсіби қызмет саласында IT – технология негізінде ақпаратты талдайды.

Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды рецептуралық және рецептурасыз босатуды ұйымдастыруда, физикалық-химиялық қасиеттерін, токсикологиялық топтарын, жарамдылық мерзімдерін, фактілердің, құбылыстардың, теориялардың және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктердің негізінде дәрілік түрлерді ескере отырып, оларды сақтауда алған білімдерін қолданады. Жазбаша жұмыстарды орындау, емтихандарға жауап беру, зерттеу, өз ұстанымын білдіру, академиялық персоналмен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен өзара қарым-қатынас, сондай-ақ бағалау кезінде білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидағар жиынтығын біледі және түсінеді.

Фармацевтикалық логистика саласында кәсіпкерлік қызмет негіздерімен жүйелі ойлауды қалыптастырады; фармацевтикалық логистика саласындағы кәсіпкерлік қызмет негіздерімен ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жүйелейді.

Фармацевтикалық логистиканы кәсіпкерлік қызмет негіздерімен жетілдіру бойынша ұсыныстар түрінде әлеуметтік, этикалық және ғылыми қорытындылар қалыптастырады.

Фармацевтерге дәрілік заттар мен ММБ көтерме және бөлшек саудада өткізуді жүзеге асыру, сондай-ақ қойма үй-жайлары мен көлік құралдарында тауарлық-материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ету ережелерін хабарлайды; медицина қызметкерлері мен фармацевтерге ҚР дәрілік айналым саласын реттейтін жаңа заңнамалық-нормативтік актілер, сондай-ақ оларға толықтырулар мен өзгерістер туралы хабарлайды; жұмысқа саналы түрде қарау кезінде мультимәдениеттілік пен ашықтықты көрсетеді.

Өз бетінше оқуды одан әрі жалғастыру үшін қажетті оқыту дағдылары фармацевтикалық логистика саласында кәсіпкерлік қызмет негіздерімен барлық қызмет түрлерін ұйымдастырады; төрт пән түйіскенде салааралық коммуникацияға ие: фармацевтикалық логистика, кәсіпкерлік қызмет негіздері, фармацевтикалық құқық, фармацевтикалық менеджмент және маркетинг пәндері; кәсіби қызмет саласында IT – технология негізінде ақпаратты қолданады.

12.Пререквизиттер: фармакология, фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру, фармацевтианы басқару және экономикасы

13.Постреквизиттер: тәжірибелік кәсіби қызмет

14.Әдебиеттер:

1. Кәсіпкерлік қызмет негіздері :оқулық / К.Д.Шертаева, О.В.Блинова, Ж.К.Шмирова. - Шымкент : ОҚМА, 2019. - 151 беп

2. Основы предпринимательской деятельности : учебник / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова , Ж. К. Шмирова. - Шымкент : ЮКМА, 2019. - 152 с.

Дополнительная:

1. Мэрфи, П. Р. Заманауи логистика: оқулық / П. Р. Мэрфи, А. М. Кнемейер ; ағылшын тіл. ауд. И. Баймұратова, Қ. М. Төреханова. - 11-бас. - Алматы :Дәуір, 2017. - 176 б. с

2. Кәсіпкерлікті ұйымдастыру: оқу құралы / К. Н. Оразбаева [ж. б.]. - ; ҚР БҒМ Атырау мұнай және газ ин-ның ғыл. кеңесі ұсынған. - Алматы : Эверо, 2010. - 204 бет. С

Электронные ресурсы

1. Кәсіпкерлік қызмет негіздері [Электронный ресурс] : оқулық / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова, Ж. К. Шмирова. - Электрон. текстовые дан. (1,715 КБ). - Шымкент : ОҚМА, 2019. - 151 бет. эл. опт. диск (CD-ROM)
2. Основы предпринимательской деятельности [Электронный ресурс] : учебник / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова, Ж. К. Шмирова. - Электрон. текстовые дан. (3,132 КБ). - Шымкент : ЮКМА, 2019. - 151 с. эл. опт. диск (CD-ROM)
3. Шопабаева А.Р. Қазақстан Республикасында дәріхана ұйымдарындағы тауарлардың түсуі мен сатылуын есепке алу. Оқу құралы. 2016 ЦБ Aknurpress <https://aknurpress.kz/login>
4. Шопабаева А.Р. Медициналық және фармацевтикалық тауартану. Оқу құралы 2020 ЦБ Aknurpress [/https://aknurpress.kz/login](https://aknurpress.kz/login)
5. Шопабаева А.Р. Учет поступления и реализации товаров в аптечных организациях Республики Казахстан. Учебное пособие. 2014 ЦБ Aknurpress [/https://aknurpress.kz/login](https://aknurpress.kz/login)
6. Рахимжанова Ф.С., Горемыкина М.В. Логистика в здравоохранении. Учебно-методическое пособие. 2019 <https://aknurpress.kz/login>

1. Кафедра Фармация ісін ұйымдастыру және басқару

2. Бакалавриат

3. Мамандығы 6В101106-«Фармация»

4. Курс 5

5. Элективтік пәннің атауы: Тиісті тәжірибелердің GXP ұйымдастыру негіздері

6. Кредит саны 5

7. Мақсаты: Бұл пәнді оқу мақсаты болашақ мамандардың қазіргі заманғы фармацевтикалық ұйымдарда сапаны басқарудың базалық принциптеріне, санаттарына, әдістері мен құралдарына қатысты білім кешенін, сапа менеджменті саласындағы теория мен практиканың жалпыланған негізгі жетістіктерін, халықаралық стандарттар талаптарына жауап беретін кәсіпорында сапаны басқару үрдістерін жүйелі ұйымдастыру туралы түсініктерді қалыптастыру және болашақ мамандардың нарық жағдайында табысты жұмыс істеу үшін іскерліктерін шыңдау болып табылады.

8. Пән мазмұны:

Дәрілік заттардың сапасы фармацевтикалық әзірлеу кезеңінде белгіленеді, содан кейін клиникаға дейінгі және клиникалық зерттеулер жүргізу барысында расталады. Бұдан әрі, мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін оның өмірлік циклі басталады. Бұл тиісті зертханалық, клиникалық, өндірістік, дистрибьюторлық, дәріханалық және т.б. Осы тәжірибелердің барлық талаптарын қатаң сақтау дәрі-дәрмектердің сапасын қамтамасыз ете алады. Дәрі-дәрмектер науқастардың қауіпсіздігіне тікелей әсер ететіндіктен, барлық GXP міндетті болып табылады. «Фармацияда тиісті практиканың ұйымдастыру негіздері (GXP)» пәнін оқыту пәні ұйымның сапа менеджменті жүйесі шеңберінде жоспарлау, басқару, қамтамасыз ету және сапаны жақсарту процесінде қалыптасатын қатынастар болып табылады.

9. Міндеттер:

- Фармацевтикалық өнімдер мен қызметтердің негізгі түсініктері мен сапа басқару принциптерін білу.
- Фармацевтикалық мекемелерде сапаны басқарудың жүйелік әдістемесін құру.
- Сапаны басқарудың функцияларының әртүрлі құралдарын қолданудың әдістемелерін көрсету.
- Сапа аумағындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық заңнамалардың негізгі талаптарын білу.
- Сапалы басқаруда статистикалық әдістердің технологиялық операцияларда қолдану әдістерін білу.

10. Таңдауға негіздеме:

Заманауи фармацевтикалық ұйымдар басқарудың сапалы жүйесін енгізу, яғни барлық іс-әрекеттерді үрдістердің жоғары деңгейде жүргізілуіне, өз кезегінде сапалы нәтижелерге (өнім өндіру немесе қызметтер) жетуге кепіл болады.

11. Оқытудың нәтежиесі (біліктілік)

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының және тиісті фармацевтикалық практикалардың (GXP) талаптарына сәйкес фармацевтикалық саланың қазіргі заманғы даму үрдістерінің кәсіби білімін және түсінігін көрсетеді.

Фармацевтикалық өнім сапасының көрсеткіштерін жіктейді, технологиялық операцияларды орындауда сапаны басқарудың статистикалық әдістерін қолданады.

GXP стандарттары талаптарының сақталуын бақылау дағдыларына ие.

Сапа жүйесіне арналған ұсыныстар түрінде өзіндік тұжырымдарды тұжырымдайды; өзінің сапа менеджментінің әдісі мен құралдарын өзі тандайды.

Жүйені құру және кәсіпорынды сертификаттауға дайындау кезінде ISO 9000 стандарттарының талаптарына сәйкес ұйымның сапа менеджменті жүйесінің құжаттамасын әзірлейді; халыққа фармацевтикалық көмек көрсету саласында жүйелі ойлауды қалыптастырады.

Медицина персоналы мен азаматтарға неғұрлым тиімді және қауіпсіз дәрілік заттар мен дәріхана ассортиментінің тауарларын таңдау, қабылдау және сақтау қағидалары, оларды сақтау, пайдалану тәсілдері, сатып алу тәртібі мәселелері бойынша ғылыми-консультациялық қызметтер көрсетеді. Мамандарға және маман еместерге медициналық және фармацевтикалық тауарлар туралы ақпарат ұсынады.

IT-технологияларды пайдалана отырып, фармацевтикалық ғылымдар саласында алған білімдерін жүйелейді және оларды дәрілер технологиясы, фармацевтикалық химия, фармацияны басқару және экономикасы, фармакогнозия пәндерімен байланыста салааралық коммуникация негізінде практикалық қызметке бейімдейді.

Нормативтік-техникалық құжаттамада, ҚР нормативтік - құқықтық актілерінде, дәлелді медицина базасында Медициналық және фармацевтикалық тауарлар бойынша ақпаратты іздеуді жүргізеді.

12. Пререквизиттер: фармацевтикалық қызметтерді ұйымдастыру, фармацияны басқару және экономикасы.

13. Постреквизиттер: тәжірибелік кәсіби қызмет.

14. Әдебиет

Негізгі:

1. Арыстанова Т.А. Фармацевтическая система качества и надлежащие фармацевтические практики: Учебное пособие. "Sky Systems" 2021
2. Шертаева, К. Д. Основы предпринимательской деятельности [Текст] : учебник / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова , Ж. К. Шимилова. - Шымкент : ЮКМА, 2019. - 152 с.
3. Арыстанов, Ж. М. Организация фармацевтической деятельности: учеб. пособие . - Алматы :Эверо, 2015. - 608 с
4. Арыстанов Ж.М. Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру негіздері.-Эверо,2013ж
5. Арыстанов, Ж. М. Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру негіздері : оқу құралы . - Шымкент : Б. ж., 2012ж.

Қосымша:

1. Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық қызметті реттейтін Заңнамалық және нормативтік -құқықтық актілер жинағы [Мәтін] : жинақ / Б. Қ. Махатов [ж. б.]. - ; ОҚФА әдіст. кеңесі Ұсынған. - Алматы : Эверо, 2014. - 228 бет. с.
2. Сборник законодательных и нормативно-правовых актов, регулирующих фармацевтическую деятельность в Республике Казахстан [Текст] : сборник / Б. К. Махатов [и др.]. - ; Утв. и рек. методическим советом ЮКГФА. - Шымкент : Б. и., 2013. - 340 с.
3. Научно-методическое обоснование инновационных проектов фармацевтических предприятий на региональном уровне [Текст] : методич. рек / С. К. Тулемисов [и др.]. - Алматы : [б. и.], 2015.

Электронные ресурсы

1. "Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру негіздері" пәні бойынша дәріс кешені. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Основы организации фармацевтической деятельности". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезісі / ҚРДСМ ШЖҚ РКМ; ОҚМФА; Фармация ісін ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (272 Мб). - Шымкент : Б. ж., 2013. - 122 бет.
2. Жакипбеков К.С. Формирование системы оценки привлекательности и эффективности инновационных проектов в фармацевтическом производстве. 2017 ЦБ Акnurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Омарова Р.А. Процессы и аппараты химико-фармацевтического производства. Учебник. 2020 ЦБ Акnurpress / <https://aknurpress.kz/login>

1. Кафедра Фармация ісін ұйымдастыру және басқару

2. Бакалавриат

3. Мамандығы 6В101106-«Фармация»

4. Курс 5

5. Элективтік пәннің атауы: Қызметкерлерді басқару

6. Кредит саны 5

7. Мақсаты: Студентте ұйымның адами ресурстарын басқарудың ішкі жүйесін тұтастай алғанда ұйымды басқару жүйесінің маңызды элементі ретінде қалыптастыру және дамыту заңдылықтары туралы тұтас білім жүйесін қалыптастыру, сонымен қатар студенттің фармацевтикалық ұйымдардың персоналды басқару дағдылары мен дағдыларын игеру

8. Пән мазмұны: Қызметкерлерді басқару – ұйымның басқару құрылымының, сондай-ақ қызметкерлерді басқару жүйесінің жетекшілері және мамандар бөлімі, қызметкерлерді басқару әдісі және кадрлық саясат стратегиясының бағытталған жүйесі, нақты концепциясы.

Бұл әрекет қызметкерлерді басқару жүйесін қалыптастыру, кадрлық жұмысты жоспарлау, персонал маркетингін жүргізу, кадрлық потенциалды және ұйымның қызметкерлерге қажеттілігін анықтауды бір жүйеге келтіру үшін жүргізіледі. Ұйымда қызметкерлерді басқару технологиясы оның жұмысқа қабылданғанынан босатылғанға дейінгі кең спектрлі функцияны қамтиды.

9. Міндеттер:

- ұйым персоналын басқару процесінің мәні мен мазмұнын игеру;
- ұйым персоналын басқарудың тұжырымдамалық аппаратын меңгеру;
- кәсіпорынды басқарудың жалпы жүйесіндегі персоналды басқарудың орны мен рөлін бағалау;
- персоналды басқару әдістерін зерттеу, оларды таңдау кезінде ситуациялық тәсілді қолдану дағдысын қалыптастыру;
- адам факторының призмасы арқылы ұйымдастырушылық мәселелерді талдау қабілетін қалыптастыру;
- ұйымның адами ресурстарын пайдалануды жетілдіру бойынша басқарушылық шешімді әзірлеу;
- персоналды басқару жүйесі мен процестерін жетілдіру жобаларының экономикалық және әлеуметтік тиімділігін бағалау.

10. Таңдауға негіздеме:

Персоналды басқару- басқару жүйесін ақпараттық, техникалық, нормативтік-әдістемелік, құқықтық және іс қағаздарын жүргізуді қамтамасыз етеді. Ұйымның персоналды басқару жүйесі бөлімшелерінің басшылары мен қызметкерлері де ұйымның басқару жүйесі бөлімшелерінің қызметін бағалау, персоналды басқаруды жетілдірудің экономикалық және әлеуметтік тиімділігін бағалау мәселелерін шешеді.

11. Оқытудың нәтежиесі (біліктілік)

Қызметкерлерді басқарудың пәні мен міндеттері туралы білімді және түсінікті көрсетеді және фармацевтикалық Менеджмент және маркетинг әдіснамасын, дәрілік заттар айналымы саласындағы қызметті жүзеге асыру үшін басқару әдістері жүйесін меңгерген және ұжымдағы әлеуметтік-психологиялық ахуалды айқындайды және еңбектің ұйымдастырушылық процесін, барлық өндірістік факторларды біріктіруді және үйлестіруді, негізгі элементтер мен ресурстар арасында оңтайлы пропорцияларды белгілеуді және оларды бірыңғай жүйеге біріктіруді ескереді.

Қызметкерлердің қажеттілігін анықтайды және ұжымдағы психологиялық ахуалды талдайды және дәрілік заттар туралы ақпаратқа ие болады және халық арасында емдеу-профилактикалық және фармацевтикалық ұйымдардың мамандарын таратады.

Фармацевтикалық қызмет процесінде туындайтын жанжалдарды басқару құрылымын және басқару нормалары мен шешу әдістерін ұйымдастыру бойынша білімді қолданады.

Әлеуметтік, этикалық және ғылыми көзқарастарды ескере отырып, пайымдауларды қалыптастыру үшін ақпаратты жинауды және түсіндіруді жүзеге асырады.

Мамандарды жұмыспен қамту және еңбек өнімділігі және халыққа, емдеу-алдын алу және фармацевтикалық ұйымдарға сапалы фармацевтикалық қызмет көрсету әдістерінде жүйелі білім мен ойлауды қалыптастырады.

Мамандарды басқарудағы басшының рөлін ескереді және пациенттермен, пациенттердің туыстарымен, әріптестерімен тиімді және жанжалсыз қарым-қатынас дағдыларын меңгергеді. Командада жұмыс істей алады.

IT-технологияларды пайдалана отырып, фармацевтикалық ғылымдар саласында алған білімдерін жүйелейді және оларды пәндер тоғысындағы салааралық коммуникация негізінде практикалық қызметке бейімдейді: коммуникативтік дағдылар мен фармацевтикалық менеджмент пен маркетинг негіздерімен биоэтика.

12. Пререквизиттер: коммуникативті дағдылар фарм этика негіздерімен, фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру және фармация тарихы

13. Постреквизиттер: фармацевтикалық логистика кәсіпкерлік қызмет негіздерімен

14. Әдебиет

Орыс тілінде:

Негізгі:

1. Шертаева К.Д., Мамытбаева К.Ж., Жанбырбаева А.Д., Управление персоналом – Учебное пособие. – Шымкент. – 2018.-121стр.
2. Арыстанов, Ж. М. Менеджмент и маркетинг в фармации: учебное пособие - Алматы : Эверо, 2016.
3. Основы маркетинга: учеб. для мед. училищ и колледжей / под ред. И. В. Липсица, М. Н. Дымшица ; - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 208 с.
4. Блинова, О. В. Фармацевтический менеджмент: учебник / О. В. Блинова ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - Шымкент : Жасұлан, 2013. - 165 с.
5. Шертаева, К. Д. Фармацевтическое консультирование : учеб. пособие / К. Д. Шертаева б Г. Ж. Умурзакова, К. Ж. Мамытбаева ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - Шымкент : Жасұлан, 2013. - 81 с.
6. Шертаева, К. Д. Фармацевтический маркетинг: учебник. - Шымкент : Б. и., 2012.

Қазақ тілінде:

Негізгі:

1. Шертаева К.Д., Мамытбаева К.Ж., Жанбырбаева А.Д. Қызметкерлерді басқару – Оқу құралы. – Шымкент. – 2018. 106 бет.
2. Шертаева, К. Д. Фармацевтикалық маркетинг: оқулық Шымкент : 2016.
3. Шертаева, К. Д. Фармацевтикалық кеңес : оқу құралы / К. Д. Шертаева, К. Ж. Мамытбаева, Г. Ж. Умурзахова ; ҚР Денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Шымкент : Жасұлан, 2013. - 96 бет.
4. Арыстанов Ж.М. Фармация саласындағы менеджмент негіздері.-Эверо,2012.

Қосымша:

1. **Дәріс кешені-** Қызметкерлерді басқару пәні бойынша: дәріс кешені / фармация ісін ұйымдастыру және басқару. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 63 бет

1. **Кафедра** Фармация ісін ұйымдастыру және басқару

2. **Бакалавриат**

3. **Білім бағдарламалары** 6В10106-«Фармация»

4. **Курс** 5

5. **Элективтік пәннің атауы:** Фармацевтикалық қызметтердің құқықтық негіздері мен іс-қағаз жүргізу

6. **Кредит саны** 4

7. **Мақсаты:** студенттердің фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздерін жүйелі білуі мен түсінуін қалыптастыру, іс қағаздарын жүргізу және конституциялық, азаматтық, еңбек, әкімшілік және қылмыстық құқықтың негізгі құқықтық нормаларын, дәрілік заттардың айналысы саласында, олардың болашақ кәсіби қызметі үшін қолдану дағдыларын игеру.

8. **Пән мазмұны**

Пәнаралық ғылым бола отырып, фармацевтикалық қызмет пен іс жүргізудің құқықтық негіздері, бұл құқықтың әртүрлі салаларының құқықтық нормаларының жиынтығы:

- Конституциялық - нормалары азаматтардың денсаулығын сақтау, фармацевтикалық қызметпен айналысу саласындағы мемлекеттің негізгі кепілдіктерін белгілейді;

- Денсаулық сақтау және дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету саласындағы мүліктік және жеке мүліктік емес қатынастарды азаматтық-реттеуші;

— фармацевтикалық қызметкерлердің еңбек-құқықтық қатынастарының ерекшелігін айқындайтын Еңбек;

- әкімшілік және қылмыстық — фармацевтикалық нарықта дәрілік заттардың айналысы саласындағы осы саламен қорғалатын ұйғарымдар құқығын бұзғаны үшін заңды жауапкершілікті белгілейтін.

11. **Міндеттері:**

- фармацевтикалық қызметті мемлекеттік реттеу бойынша білім қалыптастыру.
- фармацевтикалық қызмет саласындағы барлық қызмет түрлерін ұйымдастыру және құжат айналымы бойынша білімді қалыптастыру (дәрілік заттарды лицензиялау, тіркеу, сертификаттау және т. б.)
- фармациядағы кәсіпкерлік қызметтің ұйымдық-құқықтық нысандары бойынша білім қалыптастыру.
- фармацевтикалық ұйымдардың қызметінде нормативтік-құқықтық актілер туралы білімді қалыптастыру.

12. **Пән таңдауының негізделуі**

Фармацевтикалық құқық нормалары барлық фармацевтикалық қызметкерлер үшін міндетті болып табылады және мемлекеттің мәжбүрлеу күшімен - оларды орындамағаны үшін заңды ықпал ету шараларымен бекітіледі. Сондықтан бұл пәнді білу болашақ маманға тиісті практика стандарттарының талаптарына сәйкес құқықтық реттеу және іс қағаздарын ұйымдастыру шеңберінде халыққа сапалы фармацевтикалық қызмет көрсету үшін қажет

11. **Оқытудың нәтижелері (біліктілік)**

Фармацевтикалық қызмет пен іс қағаздарын жүргізу пәнінің заңды міндеттері мен негізгі принциптері, ҚР-дағы дәрілік айналым саласының фармацевтикалық құқығының негіздерін регламенттейтін заңнамалық-нормативтік құжаттар, фармацевтикалық ұйымдарда іс қағаздарын жүргізу қағидаттары болып саналады.

Дәріхана ұйымдарында тиісті практика стандарттарына сәйкес ҚР фармацевтикалық қызметін құқықтық реттеу негіздері мәселелері бойынша фармацевтерге кеңес беру үшін білімді қолданады, командада және белгісіздік жағдайында жұмыс істейді.

Фармацевтикалық құқық және іс жүргізу негіздері саласында жүйелі ойлауды қалыптастырады, фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздерін және фармацевтикалық

кәсіптік қызметтегі іс қағаздарын жетілдіру бойынша ұсыныстар түрінде әлеуметтік, этикалық және ғылыми тұжырымдарды қалыптастырады.

Дәрігерлерге, фармацевтерге, халыққа ДЗ және МБ қолдану және сақтау мәселелері бойынша кеңес береді, медицина қызметкерлері мен фармацевтерге ҚР-дағы дәрілік айналым саласын регламенттейтін жаңа заңнамалық-нормативтік актілер туралы хабарлайды, жұмысқа саналы көзқараспен қараудың көпмәдениеттілігі мен ашықтығын көрсетеді.

Дәрілік заттар айналымы саласындағы конституциялық, азаматтық, еңбектік, әкімшілік және қылмыстық құқықтың негізгі құқықтық нормаларын жүйелейді.

Нақты жағдайларға байланысты тұтынушылар мен фармацевтикалық қызмет мамандары арасындағы қатынастарды құқықтық реттеу саласында олардың арасындағы фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және күрделі тәуелділіктерді білу мен түсінуді қолданады.

Фармацевтика ғылымдары саласындағы алған білімдерін ІТ-технологияларды пайдалана отырып жүйелейді және оларды пәндер тоғысындағы салааралық коммуникация негізінде практикалық қызметке бейімдейді: фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздері, іс қағаздарын жүргізу, фармацевтикалық менеджмент және маркетинг, фармацевтикалық кеңес беру негіздері, кәсіпкерлік қызмет негіздері, персоналды басқару.

12.Пререквизиттер: фармацияны басқару және экономика

13.Постреквизиттер: GXP фармацевтикалық тәжірибесінің ұйымдастырушылық негіздері

14.Әдебиеттер:

Негізгі:

Шертаева К.Д. Утегенова Г.И. Основы фармацевтического права. Шымкент 2018. 232с

Утегенова Г.И. Фармацевтикалық құқық негіздері. Шымкент 2018. 232б

.Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық қызметті реттейтін Заңнамалық және нормативтік -құқықтық актілер жинағы: жинақ / құраст. Б. Қ. Махатов [т/б.]. - Шымкент :Жасұлан, 2017. - 327 бет.с.150экз

4.Сборник Законодательных и нормативно- правовых актов, регулирующих фармацевтическую деятельность в Республике Казахстан: сборник / сост. Б. К. Махатов [и др.]. - Шымкент :Жасұлан, 2017. - 380 с. 40экз.

3.Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық қызметті реттейтін Заңнамалық және нормативтік- құқықтық актілер жинағы: жинақ / Б. Қ. Махатов [т/б.]. - Шымкент : Жасұлан, 2016. - 316 бет. с.2экз.

Қосымша:

1.Лекционный комплекс по дисциплине- Основы фармацевтического права : лекций / каф. организация и управления фармацевтического дела. - Шымкент : ЮКГФА, 2016. - 33 с. - 22экз.

2."Фармацевтикалық кеңес" пәні бойынша дәріс кешені. Мамандық: 5В110300-

"Фармация" = Тезисы лекций по дисциплине" Фармацевтическое консультирование".

Специальность: 5В110300-"Фармация" :лекциялар тезісі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармация ісінұйымдастыружәнебасқару каф. - Шымкент : Б. ж., 2013. - 50 бет.с.10экз.

Электронды ресурстар:

1."Фармацевтикалықкеңес" бойыншадәріскешені. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Фармацевтическое консультирование". Специальность: 5В110300-"Фармация" :лекциялартезісі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА;

2.Фармация ісінұйымдастыружәнебасқару каф. - Электрон.текстовые дан. (126 Мб). - Шымкент : Б. ж., 2013. - 50 бет.эл. опт. диск 1экз.

3. Дерягин, Г. Б. Медицинское право [Электронный ресурс] : электронный учебник / Г. Б. Дерягин, Д. И. Кича, О. Е. Коновалов. - Электрон.текстовые дан. (1,54 Мб). - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2011. - 237 с. эл. опт.диск (CD-ROM). 5экз.
4. Медицинское право. Учебный комплекс в 3 т. [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Д. Сергеев [и др.]. - Электрон. текстовые дан. (32,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2008. - 784 с. эл. опт. диск (CD-ROM). - (Электронный учебник).5экз.

1. Кафедра: Фармацевтикалық және токсикологиялық химия

2. Білім беру деңгейі: бакалавриат

3. Білім беру бағдарламасы: 6В10106 - «Фармация»

4. Курс: 5

5. Таңдау бойынша элективті пәндер/компоненттер атауы: «Дәрілік заттарды стандарттау»

6. Кредит саны: 5 кредит

7. Мақсаты: дәрілік заттардың алыну, сақталу, қолдану, дайындау сатыларында фармацевтикалық талдауды меңгеруді дағдыға алу, жалпы фармакопоялық әдістерді меңгеру және дәрілік заттарды мемлекеттік жүйеде стандарттау және сертификаттауды қалыптастыру. Пәнді оқыту дәрілік заттарды стандарттау саласындағы дәрілік заттардың қауіпсіздігі мен эффективтілігін қамтамасыз ететін дәрілік заттар сапасының, әдістердің және оларды сынау, бақылау көрсеткіштерінің бірыңғай жүйесін жасау үдерісінде болашақ маманның (химик-аналитик) кәсіби құзыреттілікке жетуіне бағытталған.

8. Міндеттері:

- білім алушыларға дәрілік заттарды стандарттау және сертификаттаудың негізгі принциптерін үйрету
- білім алушыларға дәрілік заттардың жасалуы, алынуы, сақталу және қолдану сатыларында фармацевтикалық талдаудың әдістемелерін үйрету
- білім алушыларға дәрілік заттарды талдауда қазіргі кезеңдегі жалпы фармакопоялық әдістерді қолдануды үйрету
- білім алушыларға дәрілік заттардың сапасы мен қауіпсіздігін нормативті құжаттардың талабына сай фармацевтикалық талдауды үйрету және дағдыландыру.

9. Пән мазмұны: Қазақстан Республикасында дәрілік заттарды стандарттаудың заманауи жағдайы мен жетілдіру жолдары. Дәрілік заттар сапасы мен қауіпсіздігін бақылау бойынша нормативті құжаттар жасау тәртібі. Дәрілік субстанциялар мен дәрілік түрлер сапасын бақылау және стандарттаудың фармакопоялық әдістері. Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тиісті сапа стандарттары.

10. Пәнді таңдау негіздері:

Қазіргі кезде Қазақстанның денсаулық сақтау саласындағы өзекті мәселе дәрілік заттардың (ДЗ) сапасын, эффективтілігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету болып табылады. Дәрілік препарат - сапасы тікелей денсаулықпен байланысты ерекше тауар. Дәрілік заттардың сапасын бақылау және стандарттау сұрақтары әртүрлі өндірушілерден келіп түскен, Қазақстанда тіркелген дәрілік заттар санының жоғарылауымен өзінің өзектілігін күшейтіп отыр. Медицина тәжірибесіне табиғи және синтетикалық қосылыстардың жаңа кластарына жататын жоғары белсенді заттар енген және жыл сайын олардың саны өсіп отыр. Фармацевтикалық нарықта фальсифицирленген (контрафактілі) дәрілік заттар анықталуда.

Фармацевтикалық ғылым заманауи жағдайда қарқынды дамиды, фармацевтикалық зерттеулердің жаңа бағыттары, дәрілік заттар талдауына жаңа ықпалдар пайда болады, ғылыми негізделген технологиялар енгізіледі.

Осының барлығы студенттерге қызығушылық тудыратыны сөзсіз және оларға өздерінің білімдерін жетілдіруге, кәсіби деңгейлерін жоғарылатуға мүмкіндік береді.

Аталған элективті пән:

- өндіріс саласында (фармацевтикалық мекемелер, химия-фармацевтикалық өнеркәсіптер және т.б.);
- бақылау-рұқсат беру жүйесінде (лицензиялау, сертификаттау, тіркеу, қайта тіркеу);

- ғылыми-зерттеу саласындағы кәсіби қызметтер бойынша бітіруші-фармацевттер даярлайды.

11. Оқыту нәтижесі (құзыреттіліктері)

Білім (когнитивті сфера)	Біліктілігі және дағдылары (психомоторлық сала)	Тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<ul style="list-style-type: none"> • дәрілік заттарды (ДЗ) стандарттау және сертифицикаттаудың мемлекеттік жүйесін біледі; • ДЗ сапасын регламенттейтін нормативті-техникалық құжаттарды біледі; • өмір сүру циклінің барлық кезеңдерінде ДЗ сапасын қамтамасыз ету жүйесін біледі; • ДЗ сапасы мен қауіпсіздігі бойынша нормативтік ұжаттар жасау және құрастыруға қойылатын талаптарды біледі; • нормативті-құқықтық және өлшеу бірлігін метрологиялық қамтамасыз ету ұйымдастыру негіздерін біледі; • дәрілік заттар сапасын сертификациялау сынақтары мен сертификациялау процедураларын біледі. 	<ul style="list-style-type: none"> • ДЗ жасау, алу, сақтау және қолдану кезеңдерінде ДЗ сапасын бақылау бойынша фармацевтикалық талдаудың барлық түрлерін жүргізе біледі; • физикалық, химиялық қасиеттері мен алу тәсілдерін негізге ала отырып, сапа спецификациясын жасайды; • НК сай дәрілік заттардың сапалық көрсеткіштеріне сынаулар жүргізеді; • физикалық, химиялық қасиеттері мен алу тәсілдерін ескере отырып, сақталу мерзімі мен жағдайларын болжамдайды; • аналитикалық әдістердің валидациялық сипаттамаларын анықтайды. 	<ul style="list-style-type: none"> • қоғамдағы адамгершілік және құқықтық нормаларды ескере отырып, кәсіби қызметтер жасауға қабілетті, фармацевтикалық этика ережелерін сақтайды, құпия ақпараттармен жұмыс жасауда заңдар және нормативті құқықтық актілерді қолданады, кәсіби құпияны сақтайды; • өмір сүрудің барлық кезеңінде жетістікке жету және бәсекеге қабілеттікті қамтамасыз ете отырып, өзіндік білім траекториясын жүзеге асырады және құрастыруға қабілетті; • басқа адамдармен тиімді қарым-қатынас жасауға қабілетті; • тиімді коммуникация орнатады, әріптестерімен бірігіп қызмет жасайды және серіктестерімен сенімді қарым-қатынас орнатады.

12. **Пререквизиттер:** дәрілік заттарды талдау мен зерттеудің жалпы әдістері, фармацевтикалық химия

13. **Постреквизиттер:** кәсіби қызмет

14. **Әдебиеттер:**
негізгі

қазақ тілінде:

1. Арыстанова Т.Ә. Фармацевтикалық химия: оқулық.т.1-Алматы: «Әверо», 2015.-592 б.
2. Арыстанова Т.Ә. Фармацевтикалық химия: оқулық.т.2-Алматы: «Әверо», 2015.-602б.
3. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы.-Алматы: «Жібек жолы», 2008.-1 Т.-592б.
4. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы.-Алматы: «Жібек жолы», 2009.-2 Т.-804б.
5. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы.-Алматы: «Жібек жолы», 2014.-3 Т.-709б.
6. Краснов, Е. А. Фармациялық химия сұрақтар мен жауаптар түрінде : оқу құралы = Фармацевтическая химия в вопросах и ответах: учебное пособие / - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 704 с

7. Ордабаева С.К., Қарақұлова А.Ш. Глицирризин қышқылы тундыларының дәрілік препараттарының бірыңғайланған сапасын бақылау әдістемелерін жасау: ғылыми-әдістемелік нұсқау.-Шымкент: «Әлем».- 2013.-92 б.

орыс тілінде:

1. Арыстанова Т.А. Фармацевтическая химия, учебник, том I: - Алматы: «Эверо», 2015.-572 с.
2. Арыстанова Т.А. Фармацевтическая химия, учебник, том II:- Алматы: «Эверо», 2015.-640с.
3. Государственная фармакопея Республики Казахстан.-Алматы: «Жибек жолы», 2008.-Том 1.- 592с.
4. Государственная фармакопея Республики Казахстан.- Алматы: «Жибек жолы», 2009.-Том 2.- 804с.
5. Государственная фармакопея Республики Казахстан.-Алматы: «Жибек жолы», 2014.-Том 3.-729с.
6. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств: методическое пособие / под ред. Раменской Г. В., Ордабаевой С. К.- М: I МГМУ; Шымкент: ЮКГФА, 2015. - 285 с.
7. Ордабаева С.К. Анализ лекарственных препаратов, производных ароматических соединений: учебное пособие.-Шымкент: «Әлем», 2012.-250 с.
8. Раменская Г.В. Фармацевтическая химия: учебник.-М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2015.-467 с.
9. Руководство к лабораторным занятиям по фармацевтической химии под редакцией Г.В. Раменской.-М.: Пилот, 2016.-352 с.
10. Халиуллин, Ф. А. Инфракрасная спектроскопия в фармацевтическом анализе: учебное пособие / - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - 160 с
11. Method validation in pharmaceutical analysis: a guide to best practice / editors dr. Joachim Ermer. - 2nd ed. - Germany: Wiley-VCH, 2015. - 418 p.
12. Watson, David G. Pharmaceutical analysis: a textboor for pharmacy students and pharmaceutical chemists / David G. Watson. - 4th ed. - Philadelphia: Elsevier, 2017. - 459 p.

электронды басылымдар:

1. Арзамасцев, А. П. Фармацевтическая химия [Электронный ресурс]: учеб. пособие / А. П. Арзамасцев. - Электрон. текстовые дан. (86,7 Мб). - М.: "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 640 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Электронный ресурс]: методическое пособие / под ред. Раменской Г. В., Ордабаевой С. К.-М: I МГМУ; Шымкент: ЮКГФА.-Электрон. текстовые дан. (4.91Мб). 2015. – 285 с.
3. Ордабаева, С. К. Анализ лекарственных препаратов, производных ароматических соединений Шымкент: «Әлем», 2012. - 300 с.
4. Ордабаева С.К., Карақұлова А.Ш. Фармацевтикалық химия. Ароматты қосылыстар. [Электронды ресурс]: Оқулық. / С. К. Ордабаева; А.Ш. Карақұлова; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. ОҚМФА. - Электронды мәтінді мәлімет (12.5Мб). - Шымкент: ОҚМФА,- Шымкент, 2016.-296 б.
5. Фармацевтическая химия [Электронный ресурс]: учебник / под ред. Т. В. Плетневой. - Электрон. текстовые дан. (50,6Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017
6. The British Pharmacopoeia (BP 2016). – London The Stationery Office.-2016.
7. The European Pharmacopoeia 8.4.- EDQM.-2015.
8. The Japanese Pharmacopoeia, 16th edition.- 2013.
9. The International Pharmacopoeia, 5th ed. – Geneva: WHO.- 2015.
10. The United States Pharmacopoeia, 38 National Formulary 33.-2015.

қосымша:

1. Арыстанова Т.А., Арыстанов Ж.М. Инновационные технологии в фармацевтическом образовании: обучение и контроль. Учебно-методическое пособие. – Шымкент, 2012.- 175с.
2. Краснов, Е. А. Фармацевтическая химия в вопросах и ответах: учебное пособие - М.: "Литтерра", 2016. - 352 с.

3. Ордабаева С.К., Надирова С.Н. Унифицированные методики хроматографического анализа лекарственных форм метронидазола: научно-методические рекомендации.-Шымкент: «Әлем». 2015. – 84 с.
4. Турсубекова, Б. И. Бейорганикалық дәрілік заттарды талдау: оқу құралы.- Алматы: Эверо, 2016. - 120 бет. С
5. English for the pharmaceutical industry: textbook / M. Bucheler [and etc.]. - New York: Oxford University Press, 2014. - 96 p. +эл. опт. диск (CD-ROM).
6. Cairns, D. Essentials of pharmaceutical chemistry: textbook / D. Cairns. - 4th ed. - London: [s. n.], 2013. - 308 p
7. Georgiyants V.A., Bezugly P.O., Burian G.O., Abu Sharkh A.I., Taran K.A. Pharmaceutical chemistry. Lectures for English-speaking students: Ph24 the study guide for students of higher schools – Kharkiv: NUPh; Original, 2013. – 527 p.

1. Кафедра Фармация ісін ұйымдастыру және басқару

2. Бакалавриат

3. Білім бағдарламалары 6В10106-«Фармация»

4. Курс 5

5. Элективтік пәннің атауы: Фармацевтикалық логистика және кәсіпкерлік қызмет негіздері

6. Кредит саны 5

7. Мақсаты:

- білім алушылардың білім жүйесін фармацевтикалық логистиканың концептуальды негізін қалыптастыру;
- ҚР ДЗ айналымы саласында фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру мәселелері бойынша материалдық және басқа да ағымдарды басқару әдістеріне оқыту

8. Пән мазмұны

Фармацевтикалық логистиканы дамыту факторлары мен деңгейлері. Фармациядағы ақпараттық логистикалық жүйелер. Фармацевтикалық логистикалық жүйелердегі ақпараттық ағындардың мақсаттары мен рөлі. Сатып алу логистикасының міндеттері мен функциялары. Фармацияда сатып алу логистикасының жұмыс істеу механизмі. Сатып алуды жоспарлау. Жеткізушіні таңдау. Фармацевтикалық және медициналық тауарларды бөлу арналары. Логистика фирмалардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру факторы ретінде. Қорлардың түрлері. Фармацевтикалық ұйымның логистикалық жүйесіндегі қорлар логистикасының орны. Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерліктің ұйымдастыру-құқықтық негіздері. Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерлік қызметтің құқықтық формалары. Фармацевтикалық кадрлардың сипаттамасы мен құрылымы

13. Міндеттері:

- студенттерді логистиканың негізгі түсініктемесі, анықтамасы, міндеттері мен функцияларымен таныстыру;
- фармацевтикалық логистиканың даму факторлары мен деңгейлерін, фармациядағы логистикалық жүйелердің ақпараттандыру қызметтерін жүргізу әдістерін оқыту;
- сатып алу логистикасының функциялары мен міндеттері туралы және тауар қоюшыны таңдау;
- фармацевтикалық мекемелерде тауар қоры мен деңгейлерінің құрылуы және тарату каналдары туралы түсінік беру;
- тауар қорын басқаруда логистикалық жүйенің тиімді жолдарын жоспарлау, фармацевтикалық тауарларды жеткізудің ауытқуының есептері мен құжаттарын жүргізу.
- - кәсіпкерлік қызметтің мәнімен мазмұны жөнінде ұсыныстар беру;
- -фармациядағы кәсіпкерліктің негізгі және келекештегі дамуы бағыттарымен таныстыру;
- ҚР кәсіпкерліктің ұйымдық-құқықтық негізі туралы түсінік қалыптастыру;
- ҚР кәсіпкерлік қызметтің құқықтық түрлерімен таныстыру;
- кәсіпкерлік қызметті ұйымдастырудың негізгі сатылары туралы түсінік қалыптастыру;
- фармация саласындағы кәсіпкерлік қызметтің объектілерімен субъектілеріне түсінік беру;

- фармацевтикалық кадрларды бағалау туралы түсінік қалыптастыру;
- кәсіпкерліктегі еңбекақы принциптерімен таныстыру;
- фармацевтикалық кәсіпорындардағы баға саясаты туралы түсінік қалыптастыру;
- құнды қағаздар нарығымен таныстыру;
- коммерциялық құқық жөнінде түсінік қалыптастыру;
- кәсіпкерлік қызметтің мемлекеттік қорғалуымен таныстыру.

14. Пән таңдауының негізделуі

Логистика фармацевтикалық өнімдердің нарықтағы тауар қозғалысы үрдісін басқарушы және ұйымның әсер етуші құралы ретінде қызмет атқарады. Көтерме саудамен айналысатын фармацевтикалық фирмалар өздерінің стратегиялық және күнделікті қызметін логистикалық әдіс принципіне сүйене отырып жасауы тиіс. Фармацевтикалық фирмаларда логистикалық әдісті қолдану дәрежесі қызметкерлердің кәсіби шеберлігін арттыруға, сауатты жұмыс жасауға әсер етуі мүмкін.

Демек, фармацевтикалық фирма қызметінің эффективтілігіне қажеттілік логистика болып табылады, фирма экономикалық басқару легі ретінде қызмет ұсынады, олардың бастапқыдан соңғы нүктеге дейінгі – жеткізушіден тұтынушыға дейінгі қозғалысын бақылайды.

Бүгінде Қазақстанда кәсіпкерлік тіркелген дерек. Кәсіпкерлік заңмен қорғалып және үнемі дамып келеді, сонымен қатар фармацевтикалық бизнесте де.

Бизнеске деген қызығушылық қалыпты және ақталған. Қоғамның жаңа экономикалық негізі құрылуда, меншікті іс жасауға ұмтылатын, жаңа талаптарға бейімделуді емес, өмір сүруді және жаңа бастамаларды қалайтын адамдар пайда болуда.

Кәсіпкерлік – кәсіпорындармен ұйымдардың басшыларының және фармацевтикалық мамандардың шаруашылық қызметінің ажырамас бөлігі.

Қоғамды дамытудың басым бағыттарында, Президент Н. Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдауында ашық нарықтық экономикадағы және шынайы бәсекелестіктің биік деңгейдегі шетелдік инвестиция мен ішкі жинақтарға негізделген экономикалық даму орталық орынды алады.

Кәсіпкерлік Қазақстанның экономикасын тұрақтандыратын шынайы фактор ғана емес, сонымен бірге экономиканың дамуына да үлесі бар.

11. Оқытудың нәтижелері (біліктілік)

Фармацевтикалық логистика және кәсіпкерлік қызмет негіздерімен пәнінің негізгі қағидалары мен міндеттерін және тапсырмаларын демонстрация жасайды; ҚР-да дәрілік айналым саласында фармацевтикалық кеңес беру және фармацевтикалық құқық негіздерін регламенттейтін заңнамалық-нормативтік құжаттар; фармацевтикалық этика және деонтология принциптері «тыңдау және есту» іскерлігінің маңыздылығын түсіндіріп, яғни клиентке бағдарлануын көрсетеді.

Дәрілік заттар мен ММБ көтерме және бөлшек саудада өткізуді жүзеге асыру үшін, сондай-ақ қойма үй-жайларында және көлік құралдарында тауарлық-материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ету үшін білімді қолданады; команда белгісіздік жағдайында жұмыс істей білуі қажет; кәсіби қызмет саласында IT – технология негізінде ақпаратты талдайды.

Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды рецептуралық және рецептурасыз босатуды ұйымдастыруда, физикалық-химиялық қасиеттерін, токсикологиялық топтарын, жарамдылық мерзімдерін, фактілердің, құбылыстардың, теориялардың және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктердің негізінде дәрілік түрлерді ескере отырып, оларды сақтауда алған білімдерін қолданады. Жазбаша жұмыстарды орындау, емтихандарға жауап беру, зерттеу, өз ұстанымын білдіру, академиялық персоналмен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен өзара қарым-қатынас, сондай-ақ бағалау кезінде білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттар жиынтығын біледі және түсінеді.

Фармацевтикалық логистика саласында кәсіпкерлік қызмет негіздерімен жүйелі ойлауды қалыптастырады; фармацевтикалық логистика саласындағы кәсіпкерлік қызмет

негіздерімен ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жүйелейді.

Фармацевтикалық логистиканы кәсіпкерлік қызмет негіздерімен жетілдіру бойынша ұсыныстар түрінде әлеуметтік, этикалық және ғылыми қорытындылар қалыптастырады.

Фармацевтерге дәрілік заттар мен ММБ көтерме және бөлшек саудада өткізуді жүзеге асыру, сондай-ақ қойма үй-жайлары мен көлік құралдарында тауарлық-материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ету ережелерін хабарлайды; медицина қызметкерлері мен фармацевтерге ҚР дәрілік айналым саласын реттейтін жаңа заңнамалық-нормативтік актілер, сондай-ақ оларға толықтырулар мен өзгерістер туралы хабарлайды; жұмысқа саналы түрде қарау кезінде мультимәдениеттілік пен ашықтықты көрсетеді.

Өз бетінше оқуды одан әрі жалғастыру үшін қажетті оқыту дағдылары фармацевтикалық логистика саласында кәсіпкерлік қызмет негіздерімен барлық қызмет түрлерін ұйымдастырады; төрт пән түйіскенде салааралық коммуникацияға ие: фармацевтикалық логистика, кәсіпкерлік қызмет негіздері, фармацевтикалық құқық, фармацевтикалық менеджмент және маркетинг пәндері; кәсіби қызмет саласында IT – технология негізінде ақпаратты қолданады.

12.Пререквизиттер: фармакология, фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру, фармацияны басқару және экономикасы

13.Постреквизиттер: тәжірибелік кәсіби қызмет

14.Әдебиеттер:

1. Кәсіпкерлік қызмет негіздері :оқулық / К.Д.Шертаева, О.В.Блинова, Ж.К.Шмирова. - Шымкент : ОҚМА, 2019. - 151 бет
2. Основы предпринимательской деятельности : учебник / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова , Ж. К. Шмирова. - Шымкент : ЮКМА, 2019. - 152 с.
Дополнительная:
3. Мэрфи, П. Р. Заманауи логистика: оқулық / П. Р. Мэрфи, А. М. Кнемейер ; ағылшын тіл. ауд. И. Баймұратова, Қ. М. Төреханова. - 11-бас. - Алматы :Дәуір, 2017. - 176 б. с
4. Кәсіпкерлікті ұйымдастыру: оқу құралы / К. Н. Оразбаева [ж. б.]. - ; ҚР БҒМ Атырау мұнай және газ ин-ның ғыл. кеңесі ұсынған. - Алматы : Эверо, 2010. - 204 бет. С
Электронные ресурсы
7. Кәсіпкерлік қызмет негіздері [Электронный ресурс] : оқулық / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова , Ж. К. Шмирова. - Электрон. текстовые дан. (1,715 КБ). - Шымкент : ОҚМА, 2019. - 151 бет. эл. опт. диск (CD-ROM)
8. Основы предпринимательской деятельности [Электронный ресурс] : учебник / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова , Ж. К. Шмирова. - Электрон. текстовые дан. (3,132 КБ). - Шымкент : ЮКМА, 2019. - 151 с. эл. опт. диск (CD-ROM)
9. Шопабоева А.Р. Қазақстан Республикасында дәріхана ұйымдарындағы тауарлардың түсуі мен сатылуын есепке алу. Оқу құралы. 2016 ЦБ Акнурpress <https://aknurpress.kz/login>
10. Шопабоева А.Р. Медициналық және фармацевтикалық тауартану. Оқу құралы 2020 ЦБ Акнурpress /<https://aknurpress.kz/login>
11. Шопабоева А.Р. Учет поступления и реализации товаров в аптечных организациях РеспубликиКазахстан. Учебное пособие. 2014 ЦБ Акнурpress /<https://aknurpress.kz/login>
12. Рахимжанова Ф.С., Горемыкина М.В. Логистика в здравоохранении. Учебно-методическое пособие. 2019<https://aknurpress.kz/login>

1. **Кафедра** Фармация ісін ұйымдастыру және басқару

2. **Бакалавриат**

3. **Мамандығы** 6В101106-«Фармация»

4. **Курс** 5

5. **Элективтік пәннің атауы:** Тиісті тәжірибелердің GXP ұйымдастыру негіздері

6. Кредит саны 5

Мақсаты: Бұл пәнді оқу мақсаты болашақ мамандардың қазіргі заманғы фармацевтикалық ұйымдарда сапаны басқарудың базалық принциптеріне, санаттарына, әдістері мен

құралдарына қатысты білім кешенін, сапа менеджменті саласындағы теория мен практиканың жалпыланған негізгі жетістіктерін, халықаралық стандарттар талаптарына жауап беретін кәсіпорында сапаны басқару үрдістерін жүйелі ұйымдастыру туралы түсініктерді қалыптастыру және болашақ мамандардың нарық жағдайында табысты жұмыс істеу үшін іскерліктерін шыңдау болып табылады.

7. Пән мазмұны:

Дәрілік заттардың сапасы фармацевтикалық әзірлеу кезеңінде белгіленеді, содан кейін клиникаға дейінгі және клиникалық зерттеулер жүргізу барысында расталады. Бұдан әрі, мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін оның өмірлік циклі басталады. Бұл тиісті зертханалық, клиникалық, өндірістік, дистрибьюторлық, дәріханалық және т.б. Осы тәжірибелердің барлық талаптарын қатаң сақтау дәрі-дәрмектердің сапасын қамтамасыз ете алады. Дәрі-дәрмектер науқастардың қауіпсіздігіне тікелей әсер ететіндіктен, барлық GXP міндетті болып табылады. «Фармацияда тиісті практиканың ұйымдастыру негіздері (GXP)» пәнін оқыту пәні ұйымның сапа менеджменті жүйесі шеңберінде жоспарлау, басқару, қамтамасыз ету және сапаны жақсарту процесінде қалыптасатын қатынастар болып табылады.

8. Міндеттер:

- Фармацевтикалық өнімдер мен қызметтердің негізгі түсініктері мен сапа басқару принциптерін білу.
- Фармацевтикалық мекемелерде сапаны басқарудың жүйелік әдістемесін құру.
- Сапаны басқарудың функцияларының әртүрлі құралдарын қолданудың әдістемелерін көрсету.
- Сапа аумағындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық заңнамалардың негізгі талаптарын білу.
- Сапалы басқаруда статистикалық әдістердің технологиялық операцияларда қолдану әдістерін білу.

1. Таңдауға негіздеме:

Заманауи фармацевтикалық ұйымдар басқарудың сапалы жүйесін енгізу, яғни барлық іс-әрекеттерді үрдістердің жоғары деңгейде жүргізілуіне, өз кезегінде сапалы нәтижелерге (өнім өндіру немесе қызметтер) жетуге кепіл болады.

2. Оқытудың нәтижесі (біліктілік)

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының және тиісті фармацевтикалық практикалардың (GXP) талаптарына сәйкес фармацевтикалық саланың қазіргі заманғы даму үрдістерінің кәсіби білімін және түсінігін көрсетеді.

Фармацевтикалық өнім сапасының көрсеткіштерін жіктейді, технологиялық операцияларды орындауда сапаны басқарудың статистикалық әдістерін қолданады.

GXP стандарттары талаптарының сақталуын бақылау дағдыларына ие.

Сапа жүйесіне арналған ұсыныстар түрінде өзіндік тұжырымдарды тұжырымдайды; өзінің сапа менеджментінің әдісі мен құралдарын өзі таңдайды.

Жүйені құру және кәсіпорынды сертификаттауға дайындау кезінде ISO 9000 стандарттарының талаптарына сәйкес ұйымның сапа менеджменті жүйесінің құжаттамасын әзірлейді; халыққа фармацевтикалық көмек көрсету саласында жүйелі ойлауды қалыптастырады.

Медицина персоналы мен азаматтарға неғұрлым тиімді және қауіпсіз дәрілік заттар мен дәріхана ассортиментінің тауарларын таңдау, қабылдау және сақтау қағидалары, оларды сақтау, пайдалану тәсілдері, сатып алу тәртібі мәселелері бойынша ғылыми-консультациялық қызметтер көрсетеді. Мамандарға және маман еместерге медициналық және фармацевтикалық тауарлар туралы ақпарат ұсынады.

IT-технологияларды пайдалана отырып, фармацевтикалық ғылымдар саласында алған білімдерін жүйелейді және оларды дәрілер технологиясы, фармацевтикалық химия,

фармацияны басқару және экономикасы, фармакогнозия пәндерімен байланыста салааралық коммуникация негізінде практикалық қызметке бейімдейді.

Нормативтік-техникалық құжаттамада, ҚР нормативтік - құқықтық актілерінде, дәлелді медицина базасында Медициналық және фармацевтикалық тауарлар бойынша ақпаратты іздеуді жүргізеді.

1.Пререквизиттер: фармацевтикалық қызметтерді ұйымдастыру, фармацияны басқару және экономикасы

2.Постреквизиттер: тәжірибелік кәсіби қызмет.

3.Әдебиет

Негізгі:

6. Арыстанова Т.А. Фармацевтическая система качества и надлежащие фармацевтические практики: Учебное пособие. "Sky Systems" 2021
7. Шертаева, К. Д. Основы предпринимательской деятельности [Текст] : учебник / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова , Ж. К. Шмирова. - Шымкент : ЮКМА, 2019. - 152 с.
8. Арыстанов, Ж. М. Организация фармацевтической деятельности: учеб. пособие . - Алматы :Эверо, 2015. - 608 с
9. Арыстанов Ж.М. Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру негіздері.-Эверо,2013ж
10. Арыстанов, Ж. М. Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру негіздері : оқу құралы . - Шымкент : Б. ж., 2012ж.

Қосымша:

1. Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық қызметті реттейтін Заңнамалық және нормативтік -құқықтық актілер жинағы [Мәтін] : жинақ / Б. Қ. Махатов [ж. б.]. - ; ОҚФА әдіст. кеңесі Ұсынған. - Алматы : Эверо, 2014. - 228 бет. с.
2. Сборник законодательных и нормативно-правовых актов, регулирующих фармацевтическую деятельность в Республике Казахстан [Текст] : сборник / Б. К. Махатов [и др.]. - ; Утв. и рек. методическим советом ЮКГФА. - Шымкент : Б. и., 2013. - 340 с.
3. Научно-методическое обоснование инновационных проектов фармацевтических предприятий на региональном уровне [Текст] : методич. рек / С. К. Тулемисов [и др.]. - Алматы : [б. и.], 2015.

Электронные ресурсы

1. "Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру негіздері" пәні бойынша дәріс кешені. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Основы организации фармацевтической деятельности". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РКМ; ОҚМФА; Фармация ісін ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (272 Мб). - Шымкент : Б. ж., 2013. - 122 бет.
2. Жакипбеков К.С. Формирование системы оценки привлекательности и эффективности инновационных проектов в фармацевтическом производстве. 2017 ЦБ Акnurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Омарова Р.А. Процессы и аппараты химико-фармацевтического производства. Учебник. 2020 ЦБ Акnurpress / <https://aknurpress.kz/login>

1. Кафедра Фармация ісін ұйымдастыру және басқару

2. Бакалавриат

3. Мамандығы 6В101106-«Фармация»

4. Курс 5

5. Элективтік пәннің атауы: Қызметкерлерді басқару

6. Кредит саны 5

7. Мақсаты: Студентте ұйымның адами ресурстарын басқарудың ішкі жүйесін тұтастай алғанда ұйымды басқару жүйесінің маңызды элементі ретінде қалыптастыру және дамыту заңдылықтары туралы тұтас білім жүйесін қалыптастыру, сонымен қатар студенттің фармацевтикалық ұйымдардың персоналды басқару дағдылары мен дағдыларын игеру

8. Пән мазмұны: Қызметкерлерді басқару – ұйымның басқару құрылымының, сондай-ақ қызметкерлерді басқару жүйесінің жетекшілері және мамандар бөлімі, қызметкерлерді басқару әдісі және кадрлық саясат стратегиясының бағытталған жүйесі, нақты концепциясы.

Бұл әрекет қызметкерлерді басқару жүйесін қалыптастыру, кадрлық жұмысты жоспарлау, персонал маркетингін жүргізу, кадрлық потенциалды және ұйымның қызметкерлерге қажеттілігін анықтауды бір жүйеге келтіру үшін жүргізіледі. Ұйымда қызметкерлерді басқару технологиясы оның жұмысқа қабылданғанынан босатылғанға дейінгі кең спектрлі функцияны қамтиды.

9.Міндеттер:

- ұйым персоналын басқару процесінің мәні мен мазмұнын игеру;
- ұйым персоналын басқарудың тұжырымдамалық аппаратын меңгеру;
- кәсіпорынды басқарудың жалпы жүйесіндегі персоналды басқарудың орны мен рөлін бағалау;
- персоналды басқару әдістерін зерттеу, оларды таңдау кезінде ситуациялық тәсілді қолдану дағдысын қалыптастыру;
- адам факторының призмасы арқылы ұйымдастырушылық мәселелерді талдау қабілетін қалыптастыру;
- ұйымның адами ресурстарын пайдалануды жетілдіру бойынша басқарушылық шешімді әзірлеу;
- персоналды басқару жүйесі мен процестерін жетілдіру жобаларының экономикалық және әлеуметтік тиімділігін бағалау.

10.Таңдауға негіздеме:

Персоналды басқару- басқару жүйесін ақпараттық, техникалық, нормативтік-әдістемелік, құқықтық және іс қағаздарын жүргізуді қамтамасыз етеді. Ұйымның персоналды басқару жүйесі бөлімшелерінің басшылары мен қызметкерлері де ұйымның басқару жүйесі бөлімшелерінің қызметін бағалау, персоналды басқаруды жетілдірудің экономикалық және әлеуметтік тиімділігін бағалау мәселелерін шешеді.

11.Оқытудың нәтежесі (біліктілік)

Қызметкерлерді басқарудың пәні мен міндеттері туралы білімді және түсінікті көрсетеді және фармацевтикалық Менеджмент және маркетинг әдіснамасын, дәрілік заттар айналымы саласындағы қызметті жүзеге асыру үшін басқару әдістері жүйесін меңгерген және ұжымдағы әлеуметтік-психологиялық ахуалды айқындайды және еңбектің ұйымдастырушылық процесін, барлық өндірістік факторларды біріктіруді және үйлестіруді, негізгі элементтер мен ресурстар арасында оңтайлы пропорцияларды белгілеуді және оларды бірыңғай жүйеге біріктіруді ескереді.

Қызметкерлердің қажеттілігін анықтайды және ұжымдағы психологиялық ахуалды талдайды және дәрілік заттар туралы ақпаратқа ие болады және халық арасында емдеу-профилактикалық және фармацевтикалық ұйымдардың мамандарын таратады.

Фармацевтикалық қызмет процесінде туындайтын жанжалдарды басқару құрылымын және басқару нормалары мен шешу әдістерін ұйымдастыру бойынша білімді қолданады.

Әлеуметтік, этикалық және ғылыми көзқарастарды ескере отырып, пайымдауларды қалыптастыру үшін ақпаратты жинауды және түсіндіруді жүзеге асырады.

Мамандарды жұмыспен қамту және еңбек өнімділігі және халыққа, емдеу-алдын алу және фармацевтикалық ұйымдарға сапалы фармацевтикалық қызмет көрсету әдістерінде жүйелі білім мен ойлауды қалыптастырады.

Мамандарды басқарудағы басшының рөлін ескереді және пациенттермен, пациенттердің туыстарымен, әріптестерімен тиімді және жанжалсыз қарым-қатынас дағдыларын меңгергеді. Командада жұмыс істей алады.

IT-технологияларды пайдалана отырып, фармацевтикалық ғылымдар саласында алған білімдерін жүйелейді және оларды пәндер тоғысындағы салааралық коммуникация

негізінде практикалық қызметке бейімдейді: коммуникативтік дағдылар мен фармацевтикалық менеджмент пен маркетинг негіздерімен биоэтика.

12.Пререквизиттер: коммуникативті дағдылар фарм этика негіздерімен, фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру және фармация тарихы

13.Постреквизиттер: фармацевтикалық логистика кәсіпкерлік қызмет негіздерімен

14.Әдебиет

Орыс тілінде:

Негізгі:

7. Шертаева К.Д., Мамытбаева К.Ж., Жанбырбаева А.Д., Управление персоналом – Учебное пособие. – Шымкент. – 2018.-121стр.
8. Арыстанов, Ж. М. Менеджмент и маркетинг в фармации: учебное пособие - Алматы : Эверо, 2016.
9. Основы маркетинга: учеб. для мед. училищ и колледжей / под ред. И. В. Липсица, М. Н. Дымшица ; - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 208 с.
10. Блинова, О. В. Фармацевтический **менеджмент**: учебник / О. В. Блинова ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - Шымкент : Жасұлан, 2013. - 165 с.
11. Шертаева , К. Д. Фармацевтическое **консультирование** : учеб. пособие / К. Д. Шертаева б Г. Ж. Умурзакова, К. Ж. Мамытбаева ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - Шымкент : Жасұлан, 2013. - 81 с.
12. Шертаева, К. Д. **Фармацевтический маркетинг**: учебник. - Шымкент : Б. и., 2012.

Қазақ тілінде:

Негізгі:

5. Шертаева К.Д., Мамытбаева К.Ж., Жанбырбаева А.Д. Қызметкерлерді басқару – Оқу құралы. – Шымкент. – 2018. 106 бет.
 6. Шертаева, К. Д. Фармацевтикалық маркетинг: оқулық Шымкент : 2016.
 7. Шертаева, К. Д. Фармацевтикалық **кеңес** : оқу құралы / К. Д. Шертаева, К. Ж. Мамытбаева, Г. Ж. Умурзахова ; ҚР Денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Шымкент : Жасұлан, 2013. - 96 бет.
 8. Арыстанов Ж.М. Фармация саласындағы менеджмент негіздері.-Эверо,2012.
- Қосымша:
1. **Дәріс кешені-** Қызметкерлерді басқару пәні бойынша: дәріс кешені / фармация ісін ұйымдастыру және басқару. - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 63 бет

1. Кафедра Фармация ісін ұйымдастыру және басқару

2. Бакалавриат

3. Білім бағдарламалары 6В10106-«Фармация»

4. Курс 5

5. Элективтік пәннің атауы: Фармацевтикалық қызметтердің құқықтық негіздері мен іс-қағаз жүргізу

6. Кредит саны 4

7. Мақсаты: студенттердің фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздерін жүйелі білуі мен түсінуін қалыптастыру, іс қағаздарын жүргізу және конституциялық, азаматтық, еңбек, әкімшілік және қылмыстық құқықтың негізгі құқықтық нормаларын, дәрілік заттардың айналысы саласында, олардың болашақ кәсіби қызметі үшін қолдану дағдыларын игеру.

8. Пән мазмұны

Пәнаралық ғылым бола отырып, фармацевтикалық қызмет пен іс жүргізудің құқықтық негіздері, бұл құқықтың әртүрлі салаларының құқықтық нормаларының жиынтығы:

- Конституциялық - нормалары азаматтардың денсаулығын сақтау, фармацевтикалық қызметпен айналысу саласындағы мемлекеттің негізгі кепілдіктерін белгілейді;

- Денсаулық сақтау және дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету саласындағы мүліктік және жеке мүліктік емес қатынастарды азаматтық-реттеуші;

— фармацевтикалық қызметкерлердің еңбек-құқықтық қатынастарының ерекшелігін айқындайтын Еңбек;

- әкімшілік және қылмыстық — фармацевтикалық нарықта дәрілік заттардың айналысы саласындағы осы саламен қорғалатын ұйғарымдар құқығын бұзғаны үшін заңды жауапкершілікті белгілейтін.

9. Міндеттері:

- фармацевтикалық қызметті мемлекеттік реттеу бойынша білім қалыптастыру.
- фармацевтикалық қызмет саласындағы барлық қызмет түрлерін ұйымдастыру және құжат айналымы бойынша білімді қалыптастыру (дәрілік заттарды лицензиялау, тіркеу, сертификаттау және т. б.)
- фармациядағы кәсіпкерлік қызметтің ұйымдық-құқықтық нысандары бойынша білім қалыптастыру.
- фармацевтикалық ұйымдардың қызметінде нормативтік-құқықтық актілер туралы білімді қалыптастыру.

10. Пән таңдауының негізделуі

Фармацевтикалық құқық нормалары барлық фармацевтикалық қызметкерлер үшін міндетті болып табылады және мемлекеттің мәжбүрлеу күшімен - оларды орындамағаны үшін заңды ықпал ету шараларымен бекітіледі. Сондықтан бұл пәнді білу болашақ маманға тиісті практика стандарттарының талаптарына сәйкес құқықтық реттеу және іс қағаздарын ұйымдастыру шеңберінде халыққа сапалы фармацевтикалық қызмет көрсету үшін қажет

11. Оқытудың нәтижелері (біліктілік)

Фармацевтикалық қызмет пен іс қағаздарын жүргізу пәнінің заңды міндеттері мен негізгі принциптері, ҚР-дағы дәрілік айналым саласының фармацевтикалық құқығының негіздерін регламенттейтін заңнамалық-нормативтік құжаттар, фармацевтикалық ұйымдарда іс қағаздарын жүргізу қағидаттары болып саналады.

Дәріхана ұйымдарында тиісті практика стандарттарына сәйкес ҚР фармацевтикалық қызметін құқықтық реттеу негіздері мәселелері бойынша фармацевтерге кеңес беру үшін білімді қолданады, командада және белгісіздік жағдайында жұмыс істейді.

Фармацевтикалық құқық және іс жүргізу негіздері саласында жүйелі ойлауды қалыптастырады, фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздерін және фармацевтикалық кәсіптік қызметтегі іс қағаздарын жетілдіру бойынша ұсыныстар түрінде әлеуметтік, этикалық және ғылыми тұжырымдарды қалыптастырады.

Дәрігерлерге, фармацевтерге, халыққа ДЗ және МБ қолдану және сақтау мәселелері бойынша кеңес береді, медицина қызметкерлері мен фармацевтерге ҚР-дағы дәрілік айналым саласын регламенттейтін жаңа заңнамалық-нормативтік актілер туралы хабарлайды, жұмысқа саналы көзқараспен қараудың көпмәдениеттілігі мен ашықтығын көрсетеді.

Дәрілік заттар айналымы саласындағы конституциялық, азаматтық, еңбектік, әкімшілік және қылмыстық құқықтың негізгі құқықтық нормаларын жүйелейді.

Нақты жағдайларға байланысты тұтынушылар мен фармацевтикалық қызмет мамандары арасындағы қатынастарды құқықтық реттеу саласында олардың арасындағы фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және күрделі тәуелділіктерді білу мен түсінуді қолданады.

Фармацевтика ғылымдары саласындағы алған білімдерін IT-технологияларды пайдалана отырып жүйелейді және оларды пәндер тоғысындағы салааралық коммуникация негізінде практикалық қызметке бейімдейді: фармацевтикалық қызметтің құқықтық негіздері, іс қағаздарын жүргізу, фармацевтикалық менеджмент және маркетинг, фармацевтикалық кеңес беру негіздері, кәсіпкерлік қызмет негіздері, персоналды басқару.

12. Пререквизиттер: фармацияны басқару және экономика

13. Постреквизиттер: GXP фармацевтикалық тәжірибесінің ұйымдастырушылық негіздері

14. Әдебиеттер:

Негізгі:

Шертаева К.Д. Утегенова Г.И. Основы фармацевтического права. Шымкент 2018. 232с

Утегенова Г.И. Фармацевтикалық құқық негіздері. Шымкент 2018. 232б

.Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық қызметті реттейтін Заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілер жинағы: жинақ / құраст. Б. Қ. Махатов [т/б.]. - Шымкент :Жасұлан, 2017. - 327 бет.с.150экз

4.Сборник Законодательных и нормативно- правовых актов, регулирующих фармацевтическую деятельность в Республике Казахстан: сборник / сост. Б. К. Махатов [и др.]. - Шымкент :Жасұлан, 2017. - 380 с. 40экз.

3.Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық қызметті реттейтін Заңнамалық және нормативтік- құқықтық актілер жинағы: жинақ / Б. Қ. Махатов [т/б.]. - Шымкент : Жасұлан, 2016. - 316 бет. с.2экз.

Қосымша:

1.Лекционный комплекс по дисциплине- Основы фармацевтического права : лекций / каф. организация и управления фармацевтического дела. - Шымкент : ЮКГФА, 2016. - 33 с. - 22экз.

2."Фармацевтикалық кеңес" пәні бойынша дәріс кешені. Мамандық: 5В110300-"Фармация" = Тезисы лекций по дисциплине" Фармацевтическое консультирование". Специальность: 5В110300-"Фармация" :лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармация ісінұйымдастыружәнебасқару каф. - Шымкент : Б. ж., 2013. - 50 бет.с.10экз.

Электронды ресурстар:

1."Фармацевтикалықкеңес" бойыншадәріскешені. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Фармацевтическое консультирование". Специальность: 5В110300-"Фармация" :лекциялартезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА;

2.Фармация ісінұйымдастыружәнебасқару каф. - Электрон.текстовые дан. (126 Мб). - Шымкент : Б. ж., 2013. - 50 бет.эл. опт. диск 1экз.

3.Дерягин, Г. Б. Медицинское право [Электронный ресурс] : электронный учебник / Г. Б. Дерягин, Д. И. Кича, О. Е. Коновалов. - Электрон.текстовые дан. (1,54 Мб). - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2011. - 237 с. эл. опт.диск (CD-ROM). 5экз.

4.Медицинское право. Учебный комплекс в 3 т. [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Д. Сергеев [и др.]. - Электрон. текстовые дан. (32,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2008. - 784 с. эл. опт. диск (CD-ROM). - (Электронный учебник).5экз.

- 1. Кафедра:** Дәрілер технологиясы.
- 2. Білім беру деңгейі:** Бакалавриат.
- 3. Білім бағдарламалары:** Фармация.
- 4. Курс:** 5
- 5. Элективті пән атауы:** GMP және таза бөлмелер технологиясы.
- 6. Кредит саны:** 5
- 7. Мақсаты:** Студенттерді GMP негізгі талаптарымен, фармацевтік өндірісте таза бөлмелердің қолданылу аймақтарымен таныстыру.
- 8. Міндеттері:**
 - таза бөлмелерді жабдықтаудың теориялық негіздерін оқып білу;
 - ЕАЭОда Тиісті өндірістік тәжірибені реттейтін НҚА талаптарын оқып білу.
- 9. Пән мазмұны:** Таза бөлмелер. Классификациясы. Таза бөлмелерде ауаға, персоналға қойылатын талаптар. Таза өндірістік бөлмелердің зоналарындағы операциялар. Таза бөлмелердің параметрлерін бақылау. Таза бөлмелер мен зоналарды аттестациялау (валидациялау). Оқшаулау технологиялары. Тосқауыл жүйелері. Фармацевтік өнеркәсіпте изоляторларды қолдану. Ауа мен суды тазарту жүйелері. Ауаны тазартуға арналған фильтрлердің жіктелуі. Конструкциялары. Көпсатылы ауаны тазарту принциптері. Суды

тазартудың әдістері, технологиялары және қолданылатын қондырғылары. ЕАЭОда Тиісті өндірістік тәжірибені реттейтін НҚА.

10. Пәнді таңдау негіздері: Фармацевтика өнеркәсібін таза өндірістік үй-жайларсыз елестету мүмкін емес, оның мақсаты ластаушы бөлшектердің таралуын қатаң бақылау, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдар жасалатын жұмыс кеңістігінің стерильділігін қамтамасыз ету, сондай-ақ кәсіпорын қызметкерлері үшін қауіпсіз орта құру болып табылады. Таза бөлмелер технологиясы Тиісті өндірістік тәжірибе GMP стандарттарының таратумен ерекше дамыды. Қазіргі уақытта бұл талаптар міндетті болып табылады.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1.	Тиісті өндірістік практика стандарттары мен таза бөлме технологиясы туралы білімдерін көрсетеді.
ОН2.	Фармацевтикалық кәсіпорындарда ауа мен суды тазартудың өндірістік процесін ұйымдастырады.
ОН3.	Жазбаша жұмыстарды (реферат, эссе, тест тапсырмалары және т.б.) орындау кезінде, сабақтар мен емтихандарда, зерттеулерде, өз позициясын білдіруде, академиялық қызметкерлермен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен қарым-қатынаста білім алушының адалдығын білдіретін құндылықтар мен принциптердің жиынтығын біледі және түсінеді.
ОН4.	Кәсіби қызмет саласында анықтамалық және ғылыми фармацевтикалық әдебиеттермен, электрондық деректер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс істеу қабілетін көрсетеді.
ОН5.	Қысқа, құрылымдалған мәтін арқылы өз ойын негіздейді, стилистикалық сауатты сөйлем құрастырады, әдеби дереккөздерді дұрыс көрсетеді.
ОН6.	Студенттерге және басқа да қызығушылық танытқан тұлғаларға дәрілік құралдар өндірісінде инновациялық технологияларды жасау және ендіру бойынша білімін жеткізуге қабілетті.
ОН7.	Ақпаратты іздеуде заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады, фармацевтика ғылымдары саласында алынған деректерді жүйелейді және оларды практикалық қызметке бейімдейді.

12. Пререквизиттер: дәрілік түрлер технологиясы, экстракциялық препараттар технологиясы, дәрілердің өндірістік технологиясы 1 және 2.

13. Постреквизиттер: кәсіби қызмет, ЖОО кейінгі білім алу.

14. Әдебиет:

негізгі:

1. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. - Т.1. – М.: Издательство БИНОМ, 2016. - 328 с.
2. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В., Гордиенко М.Г., Гусева Е.В., Троянkin А.Ю. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. -Т.2. – М.: Издательство БИНОМ, 2013. - 480 с.
3. Краснюк И.И. Фармацевтическая технология. Технология лекарственных форм: учебник / под ред. И. И. Краснюка – М.: ГЭОТАР – Медиа, 2015. – 656 с.

қосымша:

1. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2008. – 591 с.
2. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с.
3. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с.
4. Краснюк И.И. Фармацевтическая технология. Высокомолекулярные соединения в фармации и медицине: учебное пособие / под ред. И. И. Краснюка. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 560 с.

Интернет ресурс:

1. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. - Т.1. – М.: Издательство БИНОМ, 2016. - 328 с., ил. <https://b-ok.xyz/book/2874358/c59eaa>
2. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В., Гордиенко М.Г., Гусева Е.В., Троянkin А.Ю. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. -Т.2. – М.: Издательство БИНОМ, 2013. - 480 с., ил. <https://b-ok.cc/book/2874359/b6ef3c>
3. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 4 февраля 2021 года № ҚР ДСМ-15 «Об утверждении надлежащих фармацевтических практик» <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100022167#z14>
4. Фармакопея Евразийского экономического союза ЕАЭС <https://adilet.zan.kz/rus/docs/H20EK000100>

1. **Кафедра:** Дәрілер технологиясы.

2. **Білім беру деңгейі:** Бакалавриат.

3. **Білім бағдарламалары:** Фармация.

4. **Курс:** 5

5. **Элективті пән атауы:** GMP және таза бөлмелер технологиясы.

6. **Кредит саны:** 5

7. **Мақсаты:** Студенттерді GMP негізгі талаптарымен, фармацевтік өндірісте таза бөлмелердің қолданылу аймақтарымен таныстыру.

8. **Міндеттері:**

- таза бөлмелерді жабдықтаудың теориялық негіздерін оқып білу;
- ЕАЭОда Тиісті өндірістік тәжірибені реттейтін НҚА талаптарын оқып білу.

9. **Пән мазмұны:** Таза бөлмелер. Классификациясы. Таза бөлмелерде ауаға, персоналға қойылатын талаптар. Таза өндірістік бөлмелердің зоналарындағы операциялар. Таза бөлмелердің параметрлерін бақылау. Таза бөлмелер мен зоналарды аттестациялау (валидациялау). Оқшаулау технологиялары. Тосқауыл жүйелері. Фармацевтік өнеркәсіпте изоляторларды қолдану. Ауа мен суды тазарту жүйелері. Ауаны тазартуға арналған фильтрлердің жіктелуі. Конструкциялары. Көпсатылы ауаны тазарту принциптері. Суды тазартудың әдістері, технологиялары және қолданылатын қондырғылары. ЕАЭОда Тиісті өндірістік тәжірибені реттейтін НҚА.

10. **Пәнді таңдау негіздері:** Фармацевтика өнеркәсібін таза өндірістік үй-жайларсыз елестету мүмкін емес, оның мақсаты ластаушы бөлшектердің таралуын қатаң бақылау, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдар жасалатын жұмыс кеңістігінің стерильділігін қамтамасыз ету, сондай-ақ кәсіпорын қызметкерлері үшін қауіпсіз орта құру болып табылады. Таза бөлмелер технологиясы Тиісті өндірістік тәжірибе GMP стандарттарының таратумен ерекше дамыды. Қазіргі уақытта бұл талаптар міндетті болып табылады.

11. **Оқыту нәтижелері:**

ОН1.	Тиісті өндірістік практика стандарттары мен таза бөлме технологиясы туралы білімдерін көрсетеді.
ОН2.	Фармацевтикалық кәсіпорындарда ауа мен суды тазартудың өндірістік процесін ұйымдастырады.
ОН3.	Жазбаша жұмыстарды (реферат, эссе, тест тапсырмалары және т.б.) орындау кезінде, сабақтар мен емтихандарда, зерттеулерде, өз позициясын білдіруде, академиялық қызметкерлермен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен қарым-қатынаста білім алушының адалдығын білдіретін құндылықтар мен принциптердің жиынтығын біледі және түсінеді.
ОН4.	Кәсіби қызмет саласында анықтамалық және ғылыми фармацевтикалық әдебиеттермен, электрондық деректер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс істеу қабілетін көрсетеді.
ОН5.	Қысқа, құрылымдалған мәтін арқылы өз ойын негіздейді, стилистикалық сауатты сөйлем құрастырады, әдеби дереккөздерді дұрыс көрсетеді.

ОН6.	Студенттерге және басқа да қызығушылық танытқан тұлғаларға дәрілік құралдар өндірісінде инновациялық технологияларды жасау және ендіру бойынша білімін жеткізуге қабілетті.
ОН7.	Ақпаратты іздеуде заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады, фармацевтика ғылымдары саласында алынған деректерді жүйелейді және оларды практикалық қызметке бейімдейді.

12. Пререквизиттер: дәрілік түрлер технологиясы, экстракциялық препараттар технологиясы, дәрілердің өндірістік технологиясы 1 және 2.

13. Постреквизиттер: кәсіби қызмет, ЖОО кейінгі білім алу.

14. Әдебиет:

негізгі:

4. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. - Т.1. – М.: Издательство БИНОМ, 2016. - 328 с.
5. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В., Гордиенко М.Г., Гусева Е.В., Троянkin А.Ю. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. -Т.2. – М.: Издательство БИНОМ, 2013. - 480 с.
6. Краснюк И.И. Фармацевтическая технология. Технология лекарственных форм: учебник / под ред. И. И. Краснюка – М.: ГЭОТАР – Медиа, 2015. – 656 с.

қосымша:

5. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2008. – 591 с.
6. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с.
7. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с.
8. Краснюк И.И. Фармацевтическая технология. Высокмолекулярные соединения в фармации и медицине: учебное пособие / под ред. И. И. Краснюка. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 560 с.

Интернет ресурс:

- 5 Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. - Т.1. – М.: Издательство БИНОМ, 2016. - 328 с., ил. <https://b-ok.xyz/book/2874358/c59eaa>
- 6 Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В., Гордиенко М.Г., Гусева Е.В., Троянkin А.Ю. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. -Т.2. – М.: Издательство БИНОМ, 2013. - 480 с., ил. <https://b-ok.cc/book/2874359/b6ef3c>
- 7 Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 4 февраля 2021 года № ҚР ДСМ-15 «Об утверждении надлежащих фармацевтических практик» <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100022167#z14>
- 8 Фармакопея Евразийского экономического союза ЕАЭС <https://adilet.zan.kz/rus/docs/H20EK000100>

1. Фармакогнозия кафедрасы

2. Білім беру деңгейі: «Бакалавриат»

3. ББ атауы: 6В10106 «Фармация»

4. Курс: 5

5. Элективті пәннің атауы: «Дәрілік шикізаттарды талдау және стандарттау»

6. Кредит саны: 6 кредит (180 сағат)

7. Мақсаты: Болашақ мамандарда дәрілік шикізатты талдау және стандарттау әдістерімен, табиғи дәрілік шикізатын тиімді және ғылыми тұрғыдан қолдану бойынша қажетті білім мен дағдыларын қалыптастыру.

8. Пән мазмұны: Болашақ мамандарда дәрілік шикізатты талдау және стандарттау әдістерімен, табиғи дәрілік шикізатын тиімді және ғылыми тұрғыдан қолдану бойынша қажетті білім мен дағдыларын қалыптастыру.

9. Міндеттері:

- студенттерді сапалы дәрілік шикізатқа деген үнемі өсіп отырған сұранысқа сәйкес дәрілік шикізатының қасиеті мен химиялық құрамы туралы білімдерін бағыттау;
- дәрілік шикізатты талдау және стандарттау үшін қажетті дағды мен біліктілігін қалыптастыру;
- студенттерді дәрілік өсімдіктердің сыртқы көрінісін сипаттауда кәсіби баяндаудың коммуникативті дағдысын, өз ойын тұжырымдауды, өз көзқарасын дәлелдеуді, логикалық ойлауды, дискуссияға қатыса білуді үйрету;
- Дәрілік шикізатынан алынған фитопрепараттардың қауіпсіздігін, эффектілігін, сапасын реттейтін нормативтік құжаттармен (ҚР МФ және т.б.) таныстыру арқылы құқықтық компетенцияны меңгеру;
- студенттерді дәрілік шикізатын талдау және стандарттау жөнінде материалдарды өз бетінше және шығармашылықты меңгеру бойынша қабілеттілігін үздіксіз дамыту және жетілдіре оқыту.

10. Пәнді таңдау негіздері:

Фармацияның және медицинаның шығу тегі өсімдіктекті, жануартекті және минеральды дәрілік шикізатын қолдануға сұраныс артып жатқандықтан «Дәрілік шикізатты талдау және стандарттау» пәні препаратты өңдеудің барлық сатыларында сапасын бақылау сұрақтарын қарастырады.

Дәрілік өсімдік шикізаттың сапасын тиісті қамтамасыз ету көбіне бақылауды дұрыс ұйымдастыруға, оның қолданбалылығына және тиімділігіне, сонымен қатар нормативтік құжатқа (МФ, АНҚ, УАНҚ) енгізілген талап деңгейіне және қолданылатын талдау әдістеріне байланысты. Өндірушілер мен тұтынушылар үшін міндетті және жалпы мемлекеттік ережеде бекітілген дәрілік өсімдік шикізаттың және оның өнімдерінің сапа нормасының жүйесін, сынау әдістерін және т.б зерттеу қазіргі таңда ҚР өзекті мәселесі болып келеді.

11. Оқыту нәтижелері (күзиреттіліктер):

Білімдер (когнитивтік сала)	Біліктіліктер мен дағдылар	Жеке тұлғалық және кәсіби күзиреттіліктер (қатынастар)
<p>- Қазақстан Республикасында дәрілік өсімдік шикізатын сертификаттау, тіркеу және қайта тіркеу ережесін реттейтін заңнамалық нормативтік құжаттарды білетіндігін білу;</p> <p>- ДӨШ және фитопрепараттарды стандарттау жүйесін, ДӨШ сапасын реттейтін сандық көрсеткіштерді, және оларды анықтау әдістерін, қолданыстағы талдау әдістерін жетілдіруді, бизнес-жоспарларды түзуді, ДӨ саласындағы ғылыми зерттеу жұмыстарының басты бағыттарын білу.</p>	<p>- НҚ-ға сәйкес ДӨШ және фитопрепараттарды қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және статистикалық өңдеу жүргізеді;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізат сапасын бақылайды, бизнес-жоспар құрастырады, дәрілік өсімдік шикізатын және фитопрепараттарды фармакогностикалық және фитохимиялық зерттеу саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді</p>	<p>- ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңдарын, халықаралық стандарттарды, оның құрылымын және басқа дәрілік өсімдік шикізатының және фитопрепараттардың сапасын реттейтін нормативтік құжаттарды жинайды және түсіндіруді жүзеге асырады;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын бақылау, сертификаттау, стандарттау, қолданыстағы талдау әдістерін жетілдіру туралы жаңа ақпараттарды жинауды жүргізеді.</p>

12.Пререквизиттер: ботаника, латын тілі, органикалық химия, аналитикалық химия, биологиялық химия, фармакогнозия

13.Постреквизиттер: экстракциялық дәрілік заттардың стандартизациясы және метрология, ресурстану және дәрілік өсімдіктердің экологиясы

14. Әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Текст] : учебное пособие / под ред. Г. В. Раменской. - ; М-во образования и науки РФ. Рек. ФГАУ "Фед. ин-т развития образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 352 с.

2. Газалиев, А. М. Система обеспечения безопасности и качества лекарственных веществ [Текст] : учебник / А. М. Газалиев, С. К. Кабиева, Л. М. Власова. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 372 бет.

3. Табиғи дәрілік қосылыстардың химиясы пәнінің зертханалық сабақтарына арналған қолданба : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Г. С. Рахманова. – Алматы : New book, 2022.- 300 б.

4. Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.1 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 252 бет.

5. Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия. Т.2 [Мәтін] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 264 бет. с

6. Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия. Б.1: оқулық / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 352 бет.

7. Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия/ Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б.

8. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау. Оқу құралы/ Орынбасарова К.К.-Шымкент, 2016

9. Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288 с.

10. Саякова, Г. М. Фармакогнозия [Текст] : учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с.

11. Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет. с.

12. Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогно-стикалық талдау : оқу құралы / К. К. Орынбасарова. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет.с.

13. Дәрілік өсімдік шикізатының атласы : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : New book, 2022. - 232 бет

14. Рахманова, Ж. С. Метрология негіздері : оқулық /; ҚР БҒМ. - Алматы : Эверо, 2013. - 164 бет. С

Қосымша әдебиеттер

1. Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары: фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы / Джангозина Д. М. [ж. б.]. –Алматы :Эверо, 2014. – 240 бет. С.

2. Орынбасарова К. К. Дәрілік өсімдік шикізатының атласы: оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Т. С. Ибрагимов, З. Е. Ибрагимова. - Алматы : Newbook, 2022. - 232 бет.

3. Кузьменко, А. Н. Стандартизация лекарственного растительного сырья и растительных сборов методами ионо- эксклюзионной и газо- жидкостной хроматографии: монография / А. Н. Кузьменко, В. Ю. Решетняк. - Алматы : Эверо, 2017. - 120 с.

4. Фармакогнозия. Рабочая тетрадь к практическим занятиям:/ И. В. Гравель [и др.]; под ред. И. А. Самылиной ; М-во образования и науки РФ. – 2-е изд., испр. И доп ; Рек. ГОУ ВПО Московская мед. Акад. Им. И. М. Сеченова. –М. : ГЭОТАР – Медиа, 2013-264

5. Орынбасарова К. К. Табиғи дәрілік қосылыстардың химиясы пәнінің зертханалық сабақтарына арналған қолданба : оқу құралы / К. К. Орынбасарова, Г. С. Рахманова. - Алматы : Newbook, 2022. - 300 бет.

Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба

Электронды басылдымдар

1. Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018
<https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
2. Джангозина Д.М. м.ғ.д. Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаты. Фармакогнозия бойынша оқу құралы – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. – 240б.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/742/
3. Төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктер: оқулық / Б.Қ. Махатов, Ә.Қ. Патсаев, Қ.Қ. Орынбасарова, Ж.С. Тоқсанбаева, Ж.А. Қадишаева. – Алматы: Эверо, 2020 — 144б.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/794/
4. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 194 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746/
5. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть III: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие фенольные соединения и их гликозиды; кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроизводные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственное сырье животного происхождения. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 220 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/748/

1. Фармакогнозия кафедрасы

2. Білім беру деңгейі: «Бакалавриат»

3. Білім бағдарламасы атауы: 6В10106 -«Фармация»

4. Курс: 5

5. Элективті пәннің атауы: «Фитокосметология»

6. Кредит саны: 5 кредит (150 сағат)

7. Мақсаты: Студенттерді фито-косметология тарихымен таныстыру үшін фитокосметология теріні косметикалық формулаға кірмейтін табиғи шөптермен күтім жасауды білдіреді. Фитокосметология және оның құралдары косметиканың жаңа бағыты болып табылады.

8. Пән мазмұны:

Фитометрологияда қолданылатын дәрілік өсімдіктердің номенклатурасы. Адамның негізгі косметикалық мәселелері. Косметикалық мақсаттарда өсімдіктерді қолданудың әдістері мен формалары. Дәрілік өсімдіктерді сатып алу, жинау және өңдеу ережелері. Косметологиядағы табиғи шығу өнімдері. Өсімдік шикізаты мен дайын өнімнің сапасын бағалау және сақтау ережелері.

9. Міндеттері:

- дәрілік фитокосметиканың артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау;
- фитокосметикада қолданылатын дәрілік өсімдіктерді зерттеу;
- фитокосметологияда қолданылатын дәрілік өсімдіктер құрамындағы биологиялық белсенді заттардың фармакологиялық қасиеттерін зерттеу;
- нақты мысалдарға сүйене отырып, дәрілік фитокосметикада қолданылатын дәрілік өсімдіктерге шолу жасаңыз.

10. Пән таңдаудың негіздемесі

Косметикалық тәжірибеде өсімдік шикізатынан алынған жеке заттар немесе олардың қоспалары болып табылатын табиғи қосылыстардың препараттары кеңінен қолданылады. Бұл фармакологиялық белсенділіктің кең спектріне және көптеген фитопрепараттардың төмен уыттылығына байланысты.

Синтетикалық дәрілік заттар өндірісінің кең дамуына қарамастан, биологиялық белсенді қосылыстар мен өсімдік тектес дәрілік заттар қазіргі заманғы медицина мен косметологияда

маңызды орын алуда. Курстың мақсаты-фитокосметологияда дәрілік өсімдіктерді қолдану ерекшеліктерін сипаттау.

11. Оқыту нәтижелері (күзiреттiлiктер):

Бiлiмдер (когнитивтiк сала)	Бiлiктiлiктер мен дағдылар	Жеке тұлғалық және кәсiби күзiреттiлiктер (қатынастар)
<p>Болашақ мамандығының мәні мен әлеуметтік маңыздылығын түсінеді, оған тұрақты қызығушылық танытады;</p> <p>Өз құзыреті шегінде фармацевтикалық қызмет саласындағы күрделіліктің базалық санатының практикалық міндеттерін дербес шешеді, жұмыс жағдайын және оның болжамды өзгерістерін талдайды, ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалау мен түзетуді жүргізеді.</p>	<p>Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады, кәсіби міндеттерді тиімді орындау үшін қажетті ақпаратты іздеуді және пайдалануды жүзеге асырады, кәсіби қызметте технологиялардың жиі өзгеруі жағдайында бағдарланады.</p> <p>Фармацевтикалық қызмет саласындағы білімді біледі және қолданады. Мақсаттар қояды, бағыныштылардың қызметін ынталандырады, олардың жұмысын ұйымдастырады.</p>	<p>Кәсіби және жеке даму міндеттерін дербес анықтайды, өзін-өзі тәрбиелеумен айналысады, саналы түрде біліктілігін арттыруды жоспарлайды.</p> <p>Өсімдіктің ботаникалық және фармакогностикалық сипаттамасын диагностика үшін негіздейді. Өсімдік шикізатын косметологияда қолдану, мақсаттары мен тәсілдері. Косметологияда қолданылатын өсімдік шикізаттарының классификациясы.</p> <p>Өсімдіктің ботаникалық және фармакогностикалық сипаттамасын диагностика үшін негіздейді. Өсімдік шикізатын косметологияда қолдану, мақсаттары мен тәсілдері.</p>

12. Пререквизиттер: ботаника, фармакогнозия, дәрілік заттар технологиясы

13. Постреквизиттер: инновациялық фармацевтикалық технология

14. Әдебиеттер тізімі

Негізгі

1. Косметология Ю.Ю. Дрибноход. – Ростов на Дону: Феникс, 2019 - 828 с.
2. Байзолданов, Т. Косметикалық препараттар және оларды дайындауда қолданылатын белсенді және көмекші заттар: оқу құралы. - Алматы : Эверо, 2016. - 212 б.

Қосымша:

1. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус : учеб. пособие / ҚР ұлттық ғылым акад. Фармакология ин-ты; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрлігі; Қазақ мед. үздіксіз білім беру ун-ті АҚ. - 2-бас. толықт., өңд. және түзет. ; Алматы мемл. дәрігерлер білімін жетіл. ин-ты ғыл. кеңесі бас. ұсынған. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.

Электрондық оқулықтар:

1. Эрнандес, Е.И., Марголина, А.А. Новая косметология. Основы современной косметологии. - М.: Косметика и медицина, 2017. - 592с. <http://rmebrk.kz/book/1174521>
2. Есімова О.А. Дисперсті жүйелер негізіндегі косметикалық заттар: оқу құралы / О. А. Есімова, С. Ш. Құмарғалиева, Қ. Б. Мұсабеков; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2014. - 199 <https://elib.kaznu.kz/book/1449>

3. Дрибноход, Ю.Ю. Косметология. : Среднее медицинское образование - Изд. 3-е - Ростов н/Д: Феникс, 2019. - 828 с.<http://rmebrk.kz/book/1177774>
4. Эрнандес, Е.И., Марголина, А.А. Новая косметология. Основы современной косметологии. - М.: Косметика и медицина, 2017. - 592 с. Эрнандес, Е.И., РМЭБ/<http://rmebrk.kz/book/1174521>
5. Байзолданов Т. Косметикалық препараттар және оларды дайындауда қолданылатын белсенді және көмекші заттар: Алматы: «Эверо» баспасы. 2020. – 212 б https://www.elib.kz/ru/search/read_book/57/

1. Биология және биохимия кафедрасы

2. 6В10106 «Фармация» мамандығының бакалавриаты

3. Фармация

4. 2 курс

5. Элективті пән «Молекулалық биология медициналық генетика негіздерімен»

6. Кредит саны -3

7. Мақсаты:

- «Фармация» мамандығы студенттерінде ағза қызметінің негізі молекулалық генетикалық және жасушалық механизмдері туралы заманауи білімдерін қалыптастыру;
- фармакогенетика мен заманауи геномдық технологиялар негізінде жаңадан дамып келе жатқан фармакогеномика ғылымын түсіну мақсатында молекулалық биологияның теориялық негіздерін зерттеу;
- студенттерде, жаңа дәрілік препараттады жасау мен іздену үдерісінде қолданатын заманауи гендік инженерлік әдістер туралы білім қалыптастыру;
- аурудың дамуындағы дәрілік препараттар мен ағза әрекеттесуінің рөлін, медикаментозды емдеудің эффектісі аурудың жеке және генетикалық ерекшеліктеріне тәуелділігін түсіну;
- ағзалар тіршілігінің биологиялық негіздерін және оны медициналық-биологиялық, клиникалық пәндерді игеруде, дағдыламалы медицинада қолдана білуге үйрету.
- жалпы биологиялық заңдылықтар бойынша дағдылар мен шеберлікті қалыптастыру;
- студенттерді жалпы медициналық, әлеуметтік және клиникалық пәндерді жүйелі қабылдауға дайындау;

8. Міндеттері:

- Студенттерде, дәрілердің терапевтикалық әсеріне тигізетін биофармацевтикалық факторларды бағалауда, ағзалардың қалыпты және патологиялық жағдайда, молекулалық генетикалық және жасушалық механизмдердің рөлін түсінуді қалыптастыру;
- Студенттерде, фармакогеномикада, теориялық және дағдыламалы фармацияда заманауи молекулалық генетикалық әдістер мен технологияларды қолданудың негізгі ұстанымдарын қалыптастыру;
- студенттерде адамның жынысына, статусына, этникалық және т.б. ерекшеліктеріне тәуелсіз гуманды қабылдауды қалыптастыру;
- ғылыми әдебиетпен және электронды базамен жұмыс істей білуді үйрету.
- студенттерді жалпымедициналық, әлеуметтік және клиникалық пәндерді жүйелі қабылдауға дайындау және оларда ғылыми танымдылық ой өрісі мен биологиялық ойлау логикасын қалыптастыру;
- Адамзат табиғатының әлеуметтік биологиялық заңдылықтарын, өзгергіштігін зерттеу;
- студенттерде, жеке өзі және ұлт денсаулығын сақтаудағы өзі таңдаған мамандығына жауапкершілік сезімді тәрбиелеу.

9. Пән мазмұны: Кең таралған ауруларды тиімді диагностикалау және алдын алу үшін қалыпты және патологиялық жағдайларда ағзаның жұмыс істеуінің молекулалық – генетикалық және жасушалық механизмдерінің рөлін, молекулярлық – генетикалық әдістер мен технологияларды медицинада қолдану принциптерін түсінеді.

Ауруларды диагностикалаудың молекулалық-генетикалық әдістері мен технологияларын біледі; адамның тұқым қуалайтын ауруларын болжау үшін генеалогиялық

әдісті қолдана біледі; адамның қалыпты және патологиялық кариотиптерін анықтау үшін хромосомалардың түрлерін ажырата алады.

10. Пәнді таңдаудың негіздері: Молекулалық биология, геномика және генетика және сонымен байланысты геномдық технологиялар, дәрілік препараттардың әсері ету механизмдерін шешуде және пациентті емдеудемаңызды рөл атқарады. Бағалы дәрі болып, ауруды емдейтін немесе алдын алатын дәрі болып саналады. Препараттардың улылық деңгейі, ағза гендерінің орта факторларымен әрекеттесуімен анықталады. Ағза реакциясын, өзара әрекеттесу механизмдерін фармакогенетика және фармакогеномика зерттейді. Фармакогеномика дәрілік препараттардың адам ағзасының жеке генетикалық ерекшеліктеріне әсер етуін қарастырады.

Адам тіршілігінің биологиялық негіздерін зерттеу, адам денсаулығын бағалауда басты орынды алады. Денсаулық сақтау ұйымдары мен саласында жұмыс істейтін маман, молекулалық биология мен медициналық генетика білімдерімен қаруланған болуы қажет.

Жалпыбиологиялық заңдылықтар ілімі барлық теориялық және дағдымалы медицина ғылымдарында қолданылады.

11. Оқытудың нәтижесі:

1) Студент біледі және түсінеді:

- Генетикалық және жасушалық гомеостаз тұрақтылығының негізгі механизмдерін түсінеді;
- Ақпараттық макромолекулалардың құрылысы мен қызметі, берілу механизмдері мен генетикалық ақпарат экспрессиясын біледі;
- Негізгі молекулалық генетикалық әдістер мен технологияларды медицинада қолдану ұстанымдарын біледі;
- Гендік және хромосомалық аурулардың пайда болу механизмдері мен себептерін, оларды диагностикалау, емдеу және алдын алу үрдерістерін біледі;
- Медицинада молекулалық-генетикалық технологиялар әдістерін қолданудың негізгі принциптері
- Жасуша циклінің реттелуі, канцерогенез және бағдарланған жасушаның өлу механизмдері
- Генетиканың заманауи жетістіктері геномика, протеомика туралы және негізгі заңдылықтарын негізгі түсініктерін көрсетеді;
- дамудың туа біткен ақаулары мен оның алдын алудың негізгі принциптерін түсінеді;
- Молекулалық биологиялық және генетикалық терминологияны 3 тілде біледі.

2) Студент білім мен түсінікті қолдана алады:

- Молекулалық – генетикалық және хромосомалық деңгейде зерттеу жұмыстары;
- Биологиялық объектілермен зертхана жағдайында заманауи эксперименттік жұмыс әдістерін қолданады;
- Денсаулықты қалыптастыру факторларын бағалайтын молекулалық-генетикалық үдерістер білімін қолдануға және қорғаныс-бейімдеуіш, реттелу мен өзіндік реттелудің қалыпты немесе патология жағдайын түсіндіруге қабілетті;
- Медицинада молекулалық-генетикалық әдістер мен технологияларды диагностикада қолданудың негізгі принциптерін түсінеді;
- Тұқым қуалайтын аурулардың алдын алу мен шежіре құрастыру мақсатында, жанұядағы аурулар туралы ақпарат жинауға қабілетті;
- Адамның патологиялық және қалыпты кариотипін ажыратады және хромосомалардың түрлі типтерін айыра біледі;

3) Студент ұғымын білдіреді:

- Негізгі молекулалық және цитогенетикалық концепциялар, молекулалық генетикалық зерттеулердің денсаулық сақтаудағы маңызы туралы;
- Заманауи молекулалық генетикалық технологияларды қолдануда биоэтика сұрақтары туралы;
- Әлеуметтік мағынасы бар мәселелер мен үдерістерді талдауға, гуманитарлы, жаратылыс тану, медициналық биологиялық, клини-калық білімдер әдістерін әртүрлі кәсіби және әлеуметтік іс әрекеттерде қолдануға дайын, әрі қабілетті;

- Кәсіби әрекеті барысында пайда болатын мәселелердің табиғи ғылымдық мағынасын анықтауға қабілетті, оларды шешу үшін биологиялық білімді қолдануға дайын;
- 4) **Студент оқуға қабілеттілігін көрсетеді:**
- Білімнің жаңа аумақтарын өздігінен зерттеуде;
- Оқу материалын шынайы тілде зерттеу үшін шет тілді меңгереді;
- Өздігінен интеллектуальды, мәдени, физикалық және кәсіби дамытуда.

Білім (когнитивті сфера)	Жасай білу және дағды (психомоторлы сфера)	Жеке және кәсіби компетенция (арақатынас)
<p>Жасушаның ақпараттық макромолекулалары. Ақуыздар. Фолдинг. Нуклейн қышқылдары: ДНҚ, РНҚ түрлері, қызметі. Нуклеин қышқылдарының биосинтезі. Репликация механизмдері және факторлары. Гендер экспрессиясы. Транскрипция. Тетіктері және факторлары. Процессинг және сплайсинг. Трансляция. Генетикалық код және оның қасиеттері.. Ақуыз модификациясы. Прокариоттар және эукариоттар гендерінің экспрессиялануының реттелу тетіктері. Жасушаның генетикалық аппараты. Ген, жіктелуі, құрылысы, қасиеті. Эукариот және прокариот гендері. Геном. ДНҚ бөлімі, адам геномының ұйымдасуы. Хромосомалар, морфологиясы және классификациясы. Адам кариотипі. Генетикалық гомеостаздың бұзылуы және оның адам патологиясында көрінуі. Мутациялар. Мутагенез. Гендік мутациялардың пайда болуының механизмдері, гендегі локализация және жасаушаға, ағзаның өміршеңдігіне әсер етуі. Бір ата аналық дисомия, импринтинг. Бірнуклеотидті полиморфизм. Хромосомалық мутация абберациялары туралы түсінік; хромосомалық мутациялардың жіктелуі.</p>	<p>Молекулалық-генетикалық білім үдерістерін денсаулықты қалыптастыру факторларын бағалауда пайдалана білу, қалыпты және патологиялық жағдайдағы қорғаныштық үдерістерді түсіндіру; қалыпты және патологиялық жағдайларда ағзаның өздігінен реттелу және қорғаныштық бейімделушілік үдерістерін түсіндіруде ағзаның молекулалық қызмет атқаруы туралы білімдерін қолдану; молекулалық генетикалық әдістер мен ауруларды диагностикалау технология-лары туралы алған білімдерін жүйелей алады; молекулалық биологиядан алған білімдерін дағдымалық және ғылыми зерттеу жұмыстарына қолдана алады; қажетті ғылыми ақпараттарды әртүрлі дерек көздерден іздеп, оны талдай алады; негізгі биологиялық түсініктер, биологиялық заңдар мен құбылыстар туралы білімі бар; қоршаған орта факторларының адам ағзасына молекулалық-генетикалық деңгейдегі әсерін біледі; арнаулы анықтамаларды, молекулалық-биологиялық</p>	<p>Ауру адамға ауру туралы ақпар беру; өзгерген шарт бойынша өмір сүруді үйрету; жоғары деңгейдегі гуманды болу, өзгенің қайғысын түсіне білу; ауру адамның жанұя мүшелерімен арақатынаста болу; ұжым мүшелерімен арақатынаста болу ; эффективті коммуникация принциптерін қолдана білу; конфликтіні игере білу; психологиялық сұрақтарды шеше білу; ұжым жұмысын ғылыми негізде ұйымдастыру; ұжым мүшелерімен арақатынаста болып, орындаушылардың жұмысын ұйымдастыру және басқару шешімдерін еңбек ресурстарына байланысты табу.</p>

<p>Мутагенез және түрлері. Мутагенді факторлар. ДНК-ның бұзылу типтері: жеке нуклеотидтердің, жұп нуклеотидтердің бұзылуы; қостізбекті және біртізбекті ДНК тізбегінің үзілістері. ДНК репарациясы. Репарация типтері: тура, эксцизионды және пострепликативті.</p> <p>Геномның молекулалық – генетикалық зерттеу әдістері және олардың медицинадағы маңызы. ПТР молекулалық клондау, ПААГ, Саузерн гибридизациясы бойынша секвендеу әдістері, белгілі сәйкес келетін гендерден праймерлерді алу, гендік инженерия технологиясы: Гендерді карталау әдістері. Гибридизация in situ. Геномиканың цитогенетикалық және молекулалық-генетикалық (FISH) әдістері. ДНК диагностикалаудың тікелей және жанама әдістері. ДНК - фингерпринтинг. Гендік инженерлік технологиялар. Клондау. Медициналық генетика негіздері. Адам генетикасын зерттеу әдістері. Тұқым қуалайтын аурулар: моногенді, полигенді және хромосомалық аурулар. Тұқым қуалашылық пен ортаның ауру қалыптасуындағы рөлі. Тұқым қуалайтын аурулардың алдын алу және лабораториялық диагностикалаудың әдістері. Генетикалық скрининг, пренатальдыц диагностика. Генодиагностика және генотерапия.</p>	<p>және генетикалық терминологияны, электрондық генетикалық қойма деректерін және т.б. пайдалана білу; күнделікті кәсіби әрекетке және білімді магистратурада жалғастыруға қажетті іскерлігі бар;</p>	
---	---	--

12. Пререквизиттер: биология, химия, физиканың мектеп курсы

13. Постреквизиттер: биохимия, микробиология, физиология

14. Әдебиеттер:

Қазақ тілінде

Негізгі:

1. Әбилаев, С. А. Молекулалық биология және генетика: оқулық / С. А. Әбилаев. - 2-бас. түзет., және толықт. - Шымкент : ЖШС "Кітап", 2010. - 388 бет с.
2. Қуандықов, Е. Ө. Негізгі молекулалық-генетикалық терминдердің орысша-қазақша сөздігі - Алматы : Эверо, 2012. - 112 бет
3. Жасушаның молекулалық биологиясы. 2 т. : оқулық / Б. Альбертс [т.б.]; ағылшын тіл. ауд. Ә. Ережепов. - 6- бас.- Алматы : Дәуір, 2017.- 660 б.с.
4. Нұрғазы, Қ. Ш. Молекулалық биология: оқулық / Қ. Ш. Нұрғазы, У. К. Бисенов. - Алматы : Эверо, 2016. - 428 бет. с.
5. Жолдасов К. Т. Жасушаның тұқым қуалау негізінің құрылымы мен қызметі: оқу құралы.- Шымкент, 2014.

Қосымша әдебиеттер

1. Қуандықов, Е. Ө. Негізгі молекулалық - генетикалық терминдердің орысша-қазақша сөздігі: сөздіктер / Е. Ө. Қуандықов, Ұ. Ө. Нұрәлиева ; ҚР Денсаулық сақтау министрлігі С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Алматы : Эверо, 2012. - 112 бет. с.
2. Қазымбет, П. Медициналық және биологиялық терминдердің түсіндірме сөздігі. Т. 2: сөздік /; Алматы : Эверо, 2014. - 312 бет. С

Ағылшын тілінде:

Негізгі:

1. Alberts B. [et al.]. Molecular Biology of the CELL - 3th ed., 2014
2. Cooper G. M., Hausman R. E. The Cell: a Molecular Approach. - Sinauer Associates, 2015
3. Jorde L. B., Carey J.C., Bamshad M. J. Medical Genetics, Elsevier, 2015

Электронный ресурс:

1. Әбилаев, С. А. Геном және геномдық технологиялар [Электронный ресурс] : оқу құралы / С. А. Әбилаев, Б. Д. Сексенбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; Мед. БҒМ Респ. инновациялық технологиялар орталығы; ОҚМФА. - Электрон. текстовые дан. (3,35 Мб). - Шымкент : Б. ж., 2011. - 74 бет
2. Акуленко, Л. В. Биология медициналық генетика негіздерімен [Электронный ресурс] : мед. училищелер мен колледждерге арн. оқулық / Л. В. Акуленко, И. В. Угаров ; қазақ тіл. ауд. Қ. А. Естемесова. - Электрон. текстовые дан. (43.6Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 416 б. с.
3. Жолдасов К. Т. Жасушаның тұқым қуалау негізінің құрылымы мен қызметі [Электронды ресурс] :оқу құралы.- Шымкент, 2014.- 1 эл.опт. диск (CD-ROM)
4. Кульбаева, Б. Ж. Методы геномных технологий [Электронный ресурс] : лекций / Б. Ж. Кульбаева, М. М. Есиркепов, А. А. Амирбеков. - Электрон. текстовые дан. (578 Мб). - Шымкент : Б. и., 2012. - 70 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
5. Кульбаева, Б. Ж. Генетический материал клетки. Структура и функции [Электронный ресурс] : учеб. пособие; ЮКГФА. - Электрон. текстовые дан. (24,0 Мб). - Шымкент : Б. и., 2011. - 173 эл. опт. диск (CD-ROM).
6. Кульбаева, Б. Ж. Информационные макромолекулы, Белки и нуклеиновые кислоты. Структура и функции [Электронный ресурс] : учеб. пособие /
7. Б. Ж. Кульбаева, М. М. Есиркепов ; М-во здравоохранения РК; Респ. центр инновационных технологий мед. образования и науки; ЮКГФА. - Электрон. текстовые дан. (17,7 Мб). - Шымкент : Б. и., 2011. - 135 с

Интернет-ресурс:

1. Бочков В. Клиническая генетика, М., Медицина,2012г.
2. Гинтер Е.К. Медицинская генетика. М, Медицина, 2003
3. Генетика. Учебник для ВУЗов/Под ред. Академика РАМН В.И. Иванова – М.: ИКЦ «Академкнига», 2011-638с.: ил.
4. Введение в молекулярную медицину. Учебное пособие/Под ред. М.А. Пальцева, М.Медицина, 2006г.
5. Коничев А.С.,Севастьянов Г.А. Молекулярная биология. -.М.: изд-во Центр «Академия», 2003-400с.
6. Мушкамбаров Н.Н., Кузнецов С.Н. Молекулярная биология. Учебное пособие для студентов медицинских вузов,3-е изд-е, Москва: Наука, 2016, 660с.

7. Фаллер Д.М., Шилдс Д. Молекулярная биология клетки. Руководство для врачей. Пер с англ. М.: БИНОМ – Пресс, 2003, 271с.
8. У. Клаг, М. Каммингс. Основы генетики – М.: Техносфера, 2010 г.
9. Курчанов.А. Генетика человека с основами общей генетики: учеб. пособие -СПб, 2011г.
10. [Альбертс Б.](#), [Брей Д.](#), [Хопкин К.](#) Основы молекулярной биологии клетки. Учебное издание. 2-е изд., испр., пер. с англ. 768ст. 2018г.
11. Спири́н А.С. Биосинтез белков, Мир РНК и происхождение жизни. Интернет -ресурсы.
12. Спири́н А.С. Молекулярная биология. Структура рибосом и биосинтез белка. – М.: (электронный учебник).

Ағылшын тілінде

1. Molecular Biology in Medicine. 1st Edition-Authors: Timothy M. Cox, John Sinclair, Paperback: 340 pages; Publisher: Wiley-Blackwell; 1 edition (January 15, 1997); Language: English; ISBN-10: 0632027851
2. Molecular Medicine: An Introduction 1st Edition-Author: Jens Kurreck, Cy Aaron Stein; Paperback; 404 pages; Publisher: Wiley-Blackwell; 1 edition (February 16, 2016); Language: English-ISBN-10: 3527331891
3. Human Molecular Genetics, Fourth Edition 4th Edition-Author: Tom Strachan, Andrew Read.- Paperback: 781 pages;Publisher: Garland Science; 4 edition (April 2, 2010);Language: English;ISBN-10: 0815341490.
4. Molecular Biology of the Gene (7th Edition) - Author: James D. Watson (Author) - Hardcover: 912 pages;Publisher: Pearson; 7 edition (March 2, 2013);Language: English;ISBN-10: 0321762436
5. Thompson & Thompson. Genetics in Medicine, 8e (Thompson and Thompson Genetics in Medicine) 8th Edition- Authors: Robert L. Nussbaum MD FACP FACMG (Author), Roderick R. McInnes CM MD PhD FRS(C) FCAHS FCCMG, Huntington F Willard PhD. Publisher: Elsevier; 8 edition (June 4, 2015); Language: English- ISBN-10: 1437706967
6. BRS Biochemistry, Molecular Biology, and Genetics (Board Review Series) Sixth Edition- Authors: Michael Lieberman PhD, Rick Ricer MD- Series: Board Review Series;Paperback: 432 pages.-Publisher: LWW; Sixth edition (September 14, 2013);Language: English.-ISBN-10: 1451175361
7. Medical Genetics, 5e 5th Edition - Authors: Lynn B. Jorde PhD, John C. Carey MD MPH, Michael J. BamshadMD;Paperback: 368 pages. Publisher: Elsevier; 5 edition (September 18, 2015) – Language: English - ISBN-10: 0323188354